

Kandidatspeciale
Luna Sofie S. Nielsen
Institut for kriminologi, Aalborg
Universitet

MÆND, MASKULINITET OG VOLD

07.06.22

Abstract

This thesis will discuss to which degree masculinity plays a role in men's violent behavior and violent crimes. The thesis statement sounds as follows:

'What significance does masculinity have when men commit violent crimes?'

The thesis includes an additional research question, to further clarify the focal point of the research: 'Can masculinity be regarded as a driving force for committing violent acts, in order to reach a masculine ideal, that is subject for recognition by others?'

West and Zimmermann's theories about doing gender, Connell and Butler's writings about hegemonic masculinity and Honneth's theories about the importance of recognition, will be used to further reach an understanding of this thesis' focus. The method for obtaining information about men and their display of masculinity in certain situations (mainly violent), is chosen with the mentioned theories in mind. It is thought that, if you want to reach information about how men's behavior is determined by their masculine ideals, then you will have to observe it in real time. Therefore, the methods used in this thesis, is observation and informal interviews, so that it is possible to mark down patterns associated with masculine tendencies. With this method in use, you are allowed to analyze men's behavior and from this, determine if their behavior is influenced by them trying to reach an ideal form of masculinity. The field work takes place in the Danish night life on Jomfru Ane street in Aalborg. The field work takes place in the span of XX days, where men's behavior is observed. Informal conversations with the men about their experiences with violence are also held to gain further information in addition to the observation. The matter of ethics in connection with this way of gaining information, will be thoroughly discussed, in order to ensure and validate the findings as described in this thesis.

The major findings from the fieldwork, observations and conversations with the men, indicates that masculinity serves as a significant factor in choosing to act violent. Violent acts are associated with masculinity and is used as a tool to appear more masculine by their surroundings. This is only possible because the surrounding people recognize the behavior as masculine, and therefore legitimizes it. Without the legitimization of the violence, a person's masculinity will not be recognized through the violent acts and behavior.

In order to minimize the number of men committing violent acts, we must, among other things, stop glorifying violence and seeing it as a part of being masculine.

Indholdsfortegnelse

ABSTRACT	1
PROBLEMFELT	3
MÆND OG KRIMINALITET	3
JAMES MESSERSCHMIDTS PERSPEKTIV: RELATIONEN MELLEM MASKULINITET OG PERSONFARLIG KRIMINALITET	5
SAMMENHÆNGEN MELLEM MASKULINITET OG PERSONFARLIG KRIMINALITET I DET DANSKE SAMFUND	7
PERSPEKTIVER PÅ VOLD	8
PROBLEMFORMULERING	9
TEORIAFSNIT	10
KØN OG MASKULINITET	10
<i>West og Zimmerman: Doing Gender</i>	11
<i>Judith Butler: køn som social og normstyret performativitet</i>	12
MASKULINITETSSTUDIER – EN FORLÆNGELSE AF KØNSFORSKNINGEN	13
HEGEMONISK MASKULINITET	13
ANERKENDELSE	15
FORSKNINGSDESIGN: EN KVALITATIV UNDERSØGELSE	17
<i>casestudiet</i>	18
METODE AFSNIT	19
OBSERVATION	19
<i>Journalførelse af observationer</i>	22
UFORMELLE SAMTALER/INTERVIEWS	23
ÉTISKE OVERVEJELSER	25
ANALYSE AFSNIT	26
OBSERVATION AF JOMFRU ANE GADES NATTELIV	26
<i>Maskuline displays</i>	27
DET FØRSTE INTERVIEW/SAMTALE	29
KONFLIKTOPTRAPNING OG DET VOLDELIGE OPGØR	31
ANDRE PERSPEKTIVER PÅ BRUGEN AF VOLD	33
<i>Hvem er de voldelige mænd?</i>	35
KONKLUSION	36
PERSPEKTIVERING	37
LITTERATURLISTE	39
HJEMMESIDER:	39
BIBLIOGRAFIER	39

Problemfelt

I følgende kapitel introduceres speciales problemfelt, som har til formål at give et overblik over den eksisterende forskning der forefindes i forbindelse med specialets hovedemne. Afsnittet vil ligeledes indeholde en argumentation for relevansen af netop dette emne. Problemfeltet har ligeledes til formål at danne ramme for forståelsen af emnet og dets fokus. Det leder til specialets problemformulering og afgrænsning af problemfeltet.

Mænd og kriminalitet

Når man læser eller hører om kriminalitet, bemærker de fleste måske, at der i den forbindelse ofte er én bestemt fællesnævner hvad angår gerningspersonen; nemlig at den skyldige er af hankøn. Det vil dog langt fra sige, at kvinder aldrig begår nogen former for kriminalitet, men i stedet vægter den mandlige fordeling af visse årsager bare højere i statistikken over dømte.

Domme for personfarlig kriminalitet efter alder, overtrædelsens art, tid og køn

	Mænd	Kvinder
Alder i alt		
I ALT		
2020	7 368	1 092

Ligestillingsindikatorer baseret på denne tabel kan hentes på <http://statistikbanken.dk/ligepi4>

23-2-2022 Danmarks Statistik , © www.statistikbanken.dk/LIGEPB4

Ovenstående tabel fra Danmarks Statistik, understreger den generelle opfattelse af, at mænd hovedsageligt begår mere personfarlig kriminalitet end kvinder. Statistik over kriminelle tendenser i samfundet er med til at belyse den signifikante forskel der findes mellem kønnene. Det Kriminalpræventive Råd beretter af det i ni ud af ti voldstilfælde er en mand der viser sig at være gerningspersonen (dkr.dk).

Det Kriminalpræventive Råd har ligeledes opsat en liste over hvilke typer som er involveret i vold i nattelivet:

- 2-3% af de unge
- Primært unge mænd
- Drikker generelt meget
- Er ikke bange i nattelivet

- Er oftest involveret i vold i nattelivet både som offer og gerningsmand
- Er mest tilbøjelige til at bevæbne sig.

(dkr.dk).

Disse punkter er med til at belyse hvilke punkter der er værd at være opmærksom på, når man undersøger emnet, mænd og vold.

I en artikel fra Videnskab.dk sættes der fokus på mænds forhold til vold i det danske samfund. Artiklen sætter fokus på hvordan mænd har brug for at leve deres maskulinitet ud, og at det ligger dybt integreret i manden og mandekulturen, at løse konflikter med vold og aggressivitet. Mande- og voldsforskeren Kenneth Reinicke mener endda at denne vold samtidig, hvis rigtig brugt, kan tjene et vigtigt formål. Mænd er ifølge Reinicke opdraget til at være fysiske, og er samtidig fra naturens side mere aggressive, med behov for en maskulin udlevelse. Hvis dette behov ikke kan lade sig gøre på ”normal vis” i sociale sammenhænge, vil nogle mænd ty til ekstreme fremvisninger af maskulinitet, såsom vold. Reinicke pointerer at volden ikke skal ses som noget meningsløst, da individerne formår at opnå noget med volden. Volden skal ses som et konstituerende element ved maskuliniteten – noget der er med til at give status og understrege et vigtigt magthierarki. Det er i forbindelse med denne grundtanke, at Reinicke mener at volden kan have et vigtigt formål. Ifølge Reinicke er det vigtigt at den samfundsmæssige og kultur-orienteret måde at være maskulin på, ikke bliver glemt til fordel for psykologiske forklaringer. I hans forskning har han erfaret at nogle mænd ofte føler sig pressede af samfundets idealer omkring maskulinitet. Samtidig ses det som et tabuiseret emne at tale om denne maskulinitet. Følgende citat fra Reinicke danner en god karikatur af det maskuline ideal:

” »Men i alt det her ligger også homofobi, besværligheder ved at tale om følelser og begrænsningerne i mandeidealet, som man må reagere mod, hvis man skal godkendes af andre mænd. Vi kender det selv som noget af det, der gør det sjovt at pisse om kap og være med i drikkekonkurrencer, men i ekstreme udgaver handler det om at leve den rå mandighed ud ved blandt andet at slå ihjel,«” (Hoffmann 2009).

Vi er tiltrukket til ”den rå mand”, hvilket gør at mænd bliver mere ivrige efter at opnå idealet, således at de bliver værdsat, opnår magt og sidder højt i hierarkiet. Det vil altså sige at Reinicke mener, at samfundet og kulturen er en del af årsagen til, at mænd vælger at udøve vold, og dermed er samfundet og kulturen også løsningen. Han mener at forebyggelsen skal tage udgangspunkt i en afstandstagen

fra mandeidealene, fremfor at tilpasse sig dem. Samfundet skal altså, på konstruktiv vis, være i stand til at rumme den voldelige mand, fordi samfundet selv har været med til at skabe ham (Hoffmann 2009). De undertegnede maskulinitets-relaterede problematikker som samfundet har kreeret kan, derfor anses som værende sådant et aktuelt niveau i det danske samfund, at vi har ansvar for at undersøge, bearbejde og forebygge det.

James Messerschmidts perspektiv: relationen mellem maskulinitet og personfarlig kriminalitet

James Messerschmidt har i mange af hans skrivelser forsøgt at belyse relationen mellem maskulinitet og seksuelle krænkelser og andre former for personfarlig kriminalitet. Han har igennem livsforløbs-interviews med forskellige mænd, som er dømt for seksuelle krænkelser, været i stand til at spore sig ind på et mønster, som følger denne type afvigende adfærd. Dette mønster er nemlig en form for maskulin rationalisering som nogle mænd benytter sig af. De mænd han interviewede, havde alle haft en følelse af, at de ikke kunne leve op til det maskuline ideal sat af samfundet omkring dem. Disse mænd prøvede ihærdigt at komme tættere på det maskuline ideal, med hver især deres begrundelser for, hvorfor det ikke lykkedes. For mange af dem handlede det i stor grad om anerkendelse af personer omkring dem, de selvsamme personer som havde "opsat" kravende for det perfekte maskuline ideal. Mændene sammenlignede sig selv med de personer omkring dem, som de mente levede op til idealet. Denne sammenligning førte til en følelse af utilstrækkelighed hos interviewede informanter. Denne følelse af utilstrækkelighed og mangel på et maskulint selv, var drivkraften mod en afvigende adfærd. De seksuelle krænkelser blev dermed en løsning på deres maskulinitetsproblem og søgen efter anerkendelse fra omverdenen (Messerschmidt: 2000:303). Følgende citat fra 'Men and Masculinities' beskriver informanternes vej til, hvad de selv anser som værende "en rigtig mand".

" These two case studies demonstrate how boys situationally defined as subordinate may respond by reconstructing dominant masculinity through available resources, and sometimes the response involves crime and/or violence." (Messerschmidt 2000: 303).

Yderligere forklaret vil det altså sige, at mændene gjorde et forsøg på at danne et mere maskulint jeg ved, at placere sig selv i situationer, hvor de kan udleve deres opfattelse af hvad der definerer rigtige mænd. Et godt eksempel på denne problemorienteret adfærd, findes i udtalelser fra en af tekstens informanter ved navn; Sam. Informanten Sam får sit første billede af det maskuline ideal ud fra hans fars måde at agere maskulint på. De andre drenge fra skolen styrker ligeledes også Sams opfattelse

af det maskuline ideal. Det at være en rigtig mand referere i denne sammenhæng til; fysisk overlegenhed i kamp, muskuløs fysik, objektivisering af kvinder, succes indenfor sport osv. Når Sam derimod kigger på sig selv, konkludere han at han ikke lever op til disse maskuline "krav" når han betragtes sammenligneligt med de andre drenge. Følgende citat tydeliggør baggrunden for Sams, i sidste ende, afvigende adfærd:

" Sam constantly heard the popular boys' "sex talk" about sexual objectification of girls as well as heterosexual exploits and experiences and desired to participate, but, because he was a virgin and a loner, he could not share the male sex-talk camaraderie.

... When asked why he wanted to experience sex, Sam added, "I thought, well, I'm a guy, so this is something that every guy does, that I want to be part of this. I want to be like the other guys. ..." (Messerschmidt 2000:291).

Her beskrives de "krav" Sam mener skal opfyldes for at være en rigtig mand, set ud fra hvad de andre drenge for anerkendelse i forhold til. Hertil siger Sam følgende:

" " I didn't think I was good enough." ... Thus, Sam clearly objectified and sought out girls to be "like the other guys" but was unable to fulfill this situationally defined masculine criterion." (Messerschmidt 2000:291).

Ifølge hermed skriver Messerschmidt, at Sam har mangel på maskuline ressourcer, og en maskulin usikkerhed, som styrkes, da han ikke formår at være en "rigtig mand" i forbindelse med den manglende seksuelle relation til piger. Som løsning på Sams manglende maskuline ressourcer og ønske om at formindske hans negative maskuline opfattelse af sig selv, applicerer han en dominerende og kontrollerende opførsel, som involverer brugen af seksuel magt (Ibid:291).

" Unable to be masculine in a physically aggressive way to the people threatening him (e.g., the popular guys) and incapable of developing sexual relationships with girls his age, Sam turns to masculine resources available to him –expressing control and power over young girls through sexuality." (Messerschmidt 2000:291).

Det vil altså sige at Sam opnår (i hans hoved) det maskuline ideal ved at sætte sig i situationer, hvor han kan få lov til at agere på en måde, som han forestiller sig er maskulint betonet. I situationen hvor han krænker den yngre pige seksuelt, opnår han en følelse af være en "rigtig mand", fordi han pludselig opfylder ét af kravene for, i hans opfattelse, det maskuline ideal. Nu kan han pludselig sammenligne sin maskulinitet til de andre drenge, da han også er i stand til at udnytte og objektivisere piger på samme måde som dem (Ibid:291).

Dermed fortæller det en historie om, hvordan mænd der ikke har et stærkt maskulint jeg, kan ty til personfarlig kriminalitet for at opnå, eller komme nærmere det maskuline ideal som er sat af de omkringværende personer. De "bruger" altså kriminaliteten til at opnå den her eftertragtede anerkendelse i form af den ideelle maskulinitet. Drivkraften er altså så stor, at den kan drive til kriminel adfærd som løsning.

Sammenhængen mellem maskulinitet og personfarlig kriminalitet i det danske samfund

Men hvor gældende er den her udøvelse af maskulinitet igennem personfarlig kriminalitet i det danske samfund? For at kunne besvare dette spørgsmål, bliver man nødt til at kigge på den eksisterende forskning på emnet. Der ses dog en gennemgående faglig opfattelse af, at der kun findes begrænset kønsspecifik viden inden for dette område. Ifølge, blandt andet Annika Snare, er relationen mellem vold og køn særdeles underbelyst i den officielle kriminalstatistiske sammenhæng (Snare 2001:13). Derfor synes det relevant at bidrage med forskning på dette emne. Derfor er målet med dette speciale at bidrage med mere viden omkring maskulinitet og personfarlig kriminalitet, via. Feltarbejde og interviews. Ønsket er at belyse flere perspektiver på den antaget sammenhæng. En større viden på området kan samtidig medvirke til en bredere og bedre forebyggelse af disse maskulint betonedede kriminelle handlinger. Den viden der dannes på emnet, må altså være en forudsætning for en konstruktiv bekæmpelse af volden. Snare mener derfor, at det er nødvendigt at selve forholdet mellem vold og køn ansues ud fra de specifikke særtræk, som kendetegner de forskellige voldsformer. På baggrund af det, har jeg valgt at afgrænse fokuset i specialet således, at der tages højde for Snares synspunkt (Snare 2001:15-16).

Da der findes mange forskellige typer af kriminalitet, har jeg valgt at afgrænse specialet til kun at holde fokus på personfarlig kriminalitet. Dette valg er blevet taget af hensyn til at kunne indsnævre fokusområdet, og dermed være i stand til at lave et mere dybdegående forstudium af emnet. Personfarlig kriminalitet omfatter blandt andet vold, voldtægt, brandstiftelse, drab, blufærdighedskrænkelser, trusler og røveri (Politi.dk). Det er dog også i min optik, den kriminalitetsform som er mest maskulin

betonet. Ifølge Snare ses der også på forskellige typer af vold i forhold til kønsperspektivets vigtighed. På den ene side forekommer der den statistisk typiske vold, som generelt udøves af berusede unge mænd, mod andre berusede unge mænd. Dette sker ofte i gruppesammenhænge, hvor de kommer op at slås på gaden i weekendernes sene aften-nattetimer. På den anden side ses der den anden type vold, som oftest foregår i private hjem, nemlig partnervold. Da de to voldelige kontekster grundlæggende set er kvalitativt forskellige, så kræver det ligeledes også forskellige samfundsmæssige strategier og reaktioner til forebyggelsen af volden (Snare 2001:16). På baggrund af de forskellige fremgangsmåder i forhold til forebyggelse af volden, giver det god mening at lave en yderligere afgræsning af specialets hovedfokus. Derfor, tages der udgangspunkt i vold i gadebilledet, da i dag kan anses som værende en aktuel problematik i det danske samfund, som tidligere belyst (jf. s. 2-3).

Kenneth Reinicke pointerer hvordan det for forskere er vigtigt at forholde sig til de historiske og kulturelle perspektiver omkring maskulinitet for at kunne finde nyttige forklaringer på sammenspændingen mellem maskulinitet og vold. Hvorfor mænd er voldelige, kan forklares ud fra biologiske, psykoanalytiske og kulturelle perspektiver. Fordi der kan være mere end én forklaring på volden er det derfor vigtigt at spore sig ind på, hvor stor en rolle maskulinitetsaspektet egentlig spiller for udøvelsen af personfarlig kriminalitet. Vold skal jo anses som et tilstedeværende fænomen i samspillet mellem individer, og derfor er det vigtigt at have for øje, at aggression og vold er noget der indgår som en forholdsvis naturlig del af drenge og mænds socialisering. Ifølge Reinicke og andre forskere, er der en klar forbindelse mellem voldsudøvelse og dominerende former for maskulinitet. Derfor er de fleste forskere også enige om, at det samtidig er vigtigt at det historiske og kulturelle aspekt inkorporeres i analysen af voldsudøvende mænd, således at vi er i stand til at forstå den komplekse sammenhæng, som volden anses af indgå i (Reinicke 2001:33).

Perspektiver på vold

Mandeforskeren Jeff Hearn beskriver blandt andet vold i hjemmet, som et legitimeret tabu. Volden ses nemlig som både en form for magt, og en kilde til skam. Hearn mener derfor det er vigtigt at fokuset ligger på hvordan vi tænker og taler om volden. Det er især i forhold til vold i hjemmet, at det er vigtigt ifølge Hearn, at selve volden anerkendes som vold fra myndighedernes side (Reinicke 2001:33).

En anden mandeforsker ved navn Michael Kaufman, har i sine voldsstudier belyst, at vold imod kvinder ikke skal ses som et isoleret fænomen. Det er derimod noget der er forbundet med mænds vold imod andre mænd og ligeledes med legitimeringen af volden i samfundet som helhed. Kaufman

mener her at fokuset skal holdes på de socialiseringsprocesser, som i overvejende grad er årsag til, at mænd og drenge føler sig berettigede til at udøve vold mod andre (Reinicke 2001:34).

Psykologen Per Isdal har igennem sin forskning af mænds udøvelse af vold, fremanalyseret hvordan voldsudøveren forstår sin egen vold. Han mener altså at hvis vi som forskere skal forstå meningen med volden, så må man lytte til voldsudøveren og sætte ham i fokus. Isdal beretter at volden skal ses som værende logisk for udøveren, da volden har en funktion, hensigt og forhistorie. Volden er oftest en reaktion på individets følelse af afmagt, samtidig med at den skal analyseres som en mestringsøvelse ifølge Isdal. For mænd er det bestandigt nemmere/lettere at aflede indvendige aggressioner igennem vold, fremfor at skulle vedkende og italesætte sig deres egen magtesløshed og sårbarhed igennem ord (Reinicke 2001:34).

En videre diskussion om mænd og vold vil foregå i specialets perspektiveringsafsnit, hvor der vil blive trukket tråde til netop dette afsnit, således at det vil fremtræde som en fortsættelse.

Problemformulering

Med afsæt i problemfeltet, ledes der endvidere til specialets følgende problemformulering og arbejds spørgsmål, og derudfra en udarbejdelse af et formålstjenligt forskningsdesign, metode og teorivalg.

Hvilken betydning har maskulinitet for udøvelsen af personfarlig kriminalitet?

Arbejdsspørgsmål:

Kan maskulinitet betragtes som en drivkraft for at begå voldelige handlinger, for at nå et maskulint ideal, som er til genstand for andres anerkendelse?

Teoriafsnit

Køn og maskulinitet

Hovedtanken om at mænd begår mere kriminalitet end kvinder, giver anledning til at kigge på de årsagsfaktorer som kan ligge bag. -Hvorfor begår og dømmes mænd egentlig oftere for personfarlig kriminalitet end kvinder? For at kunne komme nærmere svaret til dette spørgsmål, giver det mening at kigge i retning kønsforskning. Kan mænds måde at gøre køn på have indflydelse på tilbøjeligheden til at begå personfarlig kriminalitet? På baggrund af denne undren, vælger jeg at lave en afgrænsning af kønsaspektet, som dermed munder ud i et fokus på maskulinitetsbegrebet.

Sammenhængen mellem maskulinitet og kriminalitet er værd at undersøge for, at komme nærmere ind på en årsagsforklaring, hvilket kan bidrage til forebyggelse.

Før man dykker ned i maskulinitetsbegrebet, er det dog vigtigt at belyse en grundlæggende forståelse af køn.

Dette teoriafsnit er udarbejdet ud fra hovedtanken om, at køn anses som værende en konstruktion, dermed er kønsforståelsen socialkonstruktivistisk (Christensen 2001:383-384).

Ifølge Harriet Bjerrum Nielsen er der tre måder at anskue og forstå køn på. Køn som distinktion, køn som diskurs og køn som distribution. Køn som distinktion beror på en enten/eller – dualistisk tænkning, altså biologi, fysik mv. Ved forståelsen af køn som diskurs, holder man fokus på de kulturelle forestillinger om det mandlige og kvindelige, deres indbyrdes forskelle og hierarkisk placering i samfundet. Ved forståelsen af køn som distribution, fokuserer man på forskelle mellem køn indenfor blandt andet magt og adfærd (Bjerrum Nielsen 2014:29).

Der findes forskellige teoretiske positioner indenfor kønsforskning, men der vil i dette afsnit kun blive taget udgangspunkt i køn som social konstruktion og maskulinitetsforskning. Begrundelsen for valget af disse to teoretiske perspektiver indenfor kønsforskning, relaterer sig hvad jeg forstår som brugbare forklaringsenheder til problemformuleringen og underspørgsmålenes hovedfokus.

Køn som social konstruktion er med til at bryde med opfattelsen af køn som essens, køn som funktionelle roller, og strukturelle forklaringer på kønsforskelle og undertrykkelse. I stedet holder man fokuset på hvordan køn skabes og gøres (West and Zimmerman 1987:129). Hertil følger der forskellige socialkonstruktivistiske retninger indenfor kønsforskningen. De retninger jeg tager udgangspunkt i, er West og Zimmermans: Doing Gender og Judith Butlers forståelse af køn, og kønnets betydning.

West og Zimmerman: Doing Gender

Ifølge West og Zimmerman skal køn ikke ses som et karaktertræk eller rolle, men i stedet som situerede identiteter, som ikke i sig selv har nogen organisatorisk forankring. Det vil altså sige at køn ikke er noget vi har eller noget vi er, men i stedet noget vi gør. Det synspunkt forklares af West og Zimmerman således:

"We argue that gender is not a set of traits, nor a variable, nor a role, but the product of social doings in some sort" (West and Zimmerman 1987:129).

Hertil menes det, at vi som individer hele tiden gør køn og, at det ikke er noget vi kan undgå at gøre. Vi kan altså ikke undgå at placere os i enten den feminine eller maskuline kategori. Vi gør køn i sociale interaktioner, og derfor er køn et produkt af sociale interaktioner/produktion og reproduktion af køn. Det følgende citat beskriver West og Zimmermans forståelser af hvordan vi gør køn:

"Gender is an ongoing activity embedded in everyday interaction. (...) even when people seem to be doing something else, such as household chores or paid work, they are in fact doing gender."
(West & Zimmerman 1987:130).

I den proces hvor vi gør køn, bliver vi samtidig vurderet af andre individer, og stillet til regnskab for vores 'Gender display'. Det handler i den forbindelse om at gøre passende maskulinitet eller feminitet i samfundets øjne. Det vil altså sige at den "korrekte" måde at gøre køn på, er sociokulturelt bestemt. Det forklares på følgende måde i citatet fra West og Zimmermann:

"Doing gender consists of managing occasions so that, whatever the particulars, the outcome is seen and seeable in context as gender-appropriate" (West & Zimmerman 1987:135).

Man står altså op imod risikoen for negative vurderinger, hvis man bevæger sig udenfor de køns-kategorier, som samfundet er med til at sætte. Dette er dog med til at skabe en form for konformitet-pres, som er baseret på de bestemte sociale og kulturelle forventninger der er til ens handlinger/gørelser. Der vil altså ske negative vurderinger, hvis vi vælger at bevæge os uden for disse normative regler i forhold til at gøre køn. Hermed kan køn altså ses som værende sociokulturelt, da der medfølger normative forventninger og aktiviteter, som så opfattes som passende eller upassende for ens køns-kategori (Ibid:135).

Judith Butler: køn som social og normstyret performativitet

Butlers teori skelner mellem det biologiske køn og det kulturelle køn. Der bliver dog samtidig taget afstand til delingen mellem det biologiske og kulturelle, Butler mener, at det kun er muligt at forstå det biologiske køn ud fra det kulturelle køns blik. Butler beskriver altså hvordan køn skal betragtes som kulturelle konstruktioner. Man skal ikke se køn som noget der er determineret af det biologiske, men i stedet skabes det kulturelt og socialt i en konstant proces af refleksion og forhandlinger (Butler 1990:9-12). Fremstillingen af køn sker kun på kroppens overflade igennem gestusser, handlinger og begær. Det kønnede produkt eksisterer således kun som et produkt af identiteten (Butler 1990:173). Butler bruger begrebet 'performance', når hun beskriver den proces hvori vi gør køn. Dermed afviser hun antagelsen om, at køn er noget vi er, på samme vis som West og Zimmermann (jf. specialets s. 11).

Butler beskriver køn som en handling, som både er intentionel og performativ. Det performative indikerer en sammenhængende konstruktion af mening. Det performative skal dog ikke forstås som noget enkeltstående eller som bevidste handlinger, men i stedet som gentagelser og ritualer (Butler 1990:177). Jeg vil ligeledes komme ind på "brugen" af ritualer i det senere afsnit omkring anerkendelse. Butler mener at det er vigtigt at huske på, at køn er en praksis, som vil være underlagt forskellige former for kontrol og restriktioner. Individet indgåelse i de sociale rammer er underlagt regler, idealer og tabuer, som bestemmes ud fra den sociale kontekst (ibid:177).

Køn gøres altid med eller for andre individer, hvorfor kønsperformance må forstås som sociale handlinger. Det er igennem socialisering med andre, hvori individet lærer at opføre sig kønnet. Fordi kønnet (re)produceres socialt, er det på samme måde afhængig af individets følelse af genkendelse og anerkendelse (Butler 2004:2). -Anerkendelsens betydning vil også blive belyst yderligere i afsnittet omkring anerkendelse.

Det er de eksisterende samfundsnormer, som er med til at definere hvilke kønsperformancer individet har til rådighed, da de er med til at danne grundlaget for, hvad der er accepteret i de givne sociale omgivelser som genkendelige. Sociale normer er det implicite og normaliserende princip i social praksis, som er afgørende for den sociale forståelse af handlingen. Derfor kan køn ses som en social proces, hvortil individets kønslige performance skal foregå inden for normernes rammer for at blive genkendt og anerkendt af andre. Køn får, på baggrund heraf, også et magtaspekt i forbindelse med, hvem der accepteres som værende genkendelige i deres kønnede performance (ibid.:41-42). Her kan vi igen vende tilbage til West og Zimmermans teori, doing gender, da de ligeledes mener at det er i

samfundets magt, hvorvidt individet lever op til de kønnede idealer de forsøger at opnå (jf. specialets s. 11).

Ud fra Butlers teoretiske forståelse af kønnet og de tilhørende normer, kan man spørge sig selv, hvorvidt de mænd der begår voldelige handlinger for at komme tættere på et maskulint ideal, faktisk i den forbindelse bryder normer for kønnet. Det er i min optik ikke tilfældet, da disse voldelige handlinger konnoteres med det maskuline køn, og dermed ses som én af de kønslige normer tilhørende det maskuline. Kan et ønske om at gøre køn (maskulint) korrekt ses som værende drivkraften til at begå personfarlig kriminalitet. Kan nogle mænd føle sig "nødsaget" til at udføre handlinger som skader andre for, at fremstå som mere maskuline? Tidligere forskning tegner et billede af mænd der bruger vold for at opretholde det kønslige hierarki og bibeholde den magt de anser som værende nødvendig for at fremstå som maskuline (Lander et al.: 39). Hovedtanken er hermed at udøvelsen af den personfarlige kriminalitet bruges som løsning på manglen på et maskulint anerkendt 'jeg', som føles hos nogle mænd. Spørgsmål som disse vil dog blive gransket yderligere i den senere analyse.

Maskulinitetsstudier – en forlængelse af kønsforskningen

Hegemonisk maskulinitet

Indledningsvist vil begrebet maskulinitet og dets betydning, hermed kort blive beskrevet i følgende citat af Kenneth Reinicke, lektor i mandeforskning:

"Overordnet set kan maskulinitet siges at handle om de idealer, værdier og forventninger, der kulturelt set er til mænd i et givent samfund" (Reinicke 2013:21).

Til yderligere afgrænsning i dette teoriafsnit om køn, vil der i det følgende tekst blive fokuseret på én bestemt maskulinitetstype; den hegemoniske. Der findes imidlertid flere forskellige former for maskulinitetstyper, som dog ikke vil blive diskuteret her.

Til at forklare grundprincipperne ved begrebet 'hegemonisk maskulinitet', tages der udgangspunkt i Robert W. Connells teoretiske udlægning heraf. Begrebet dækker over den mest respektable og ærværdige måde at være mand på. Det indebærer, at andre mænd positionerer sig selv i relation hertil, og samtidig sker der en ideologisk legitimering af en global underordning af kvindekønnet i forhold

til mænd. Det der kendetegner den hegemoniske maskulinitetsform er, en dominans over andre former for maskulinitetstyper, samt en dominans overfor kvinder. Dominansen over kvinder kan eksempelvis komme til udtryk i, blandt andet, sproget, hvor mænd objektiviserer og taler nedgraderende omkring kvinder (Connell & Messerschmidt 2005:832).

Der kan siges at eksistere et hierarki mellem de forskellige måder at gøre det mandlige køn på, da nogle mænd kan opfattes som mere maskuline end andre. Maskulinitet er som del af det performative køn, også forankret i samfundets normer. Herved er det ligeledes vigtigt at have udviklingen af det maskuline ideal for øje, da det, som mange andre ting, ændre sig igennem tiden. Der er ifølge Connell flere specifikke kendetegn ved den hegemoniske maskulinitet. De vigtigste kendetegn er heteroseksualiteten og ægteskabet mellem mand og kvinde (Connell 1987:186). Denne maskulinitetstype repræsenterer et kulturelt ideal, som ikke altid svarer til majoriteten af mænd, selv ikke de magtfulde mænd. På den måde bliver den hegemoniske maskulinitet ikke et billede på, hvad en magtfuld mand vil siges at være, men i stedet hvad der opretholder deres magt. Derfor skal man ikke kigge på de hegemoniske idealer som noget der, i statistisk forstand, er normale, da de nemlig kun besiddes af et få antal af mænd. Idealene er dog stadig normative fordi, majoriteten af folk støtter op om dem (Connell & Messerschmidt 2005:832). De andre typer af maskuliniteter eksisterer, som tidligere nævnt, underordnet den hegemoniske maskulinitet. I og med at de andre maskulinitetsformer er underordnet i forhold til den hegemoniske, skal individet pludseligt navigere i et samfund, hvor ikke alle maskuliniteter er lige meget værd (Connell 2005:76-81).

Mænd søger, set i samfundets øjne, denne ideelle form for maskulinitetstype igennem deres handlinger og interaktioner med andre. Bestemte handlinger kan være med til at tilbyde manden denne hegemoniske maskulinitet, som virker tiltrækkende og attraktiv. Unge mænd, som er i gang med at opbygge deres maskulinitet, vil igennem specifikke handlinger og interaktioner med andre, forsøge at opnå det maskuline ideal, som fremhersker i det specifikke samfund de er en del af. Andre mænd forsøger måske at opnå en re-maskulinisering, hvis de oplever deres maskulinitet som værende truet eller på andre måder nedbrudt af sociale årsager. Mænd søger altså, bevidst eller ubevidst, mod bestemte handlinger/interaktioner, som er med til at fremme deres maskuline udtryk. Nogle af disse handlinger og interaktioner, kunne eksempelvis være udøvelsen af personfarlig kriminalitet, såsom vold. Voldelige handlinger og aggressivitet er oftest associeret med maskulinitet, og manden vil derfor komme tættere på det maskuline ideal, den hegemoniske maskulinitet, hvis de involverer sig med handlinger og interaktioner, som associeres med det at være maskulin. Det at gøre køn, og fremvisningen

af et maskulint selv, bliver altså i mange situationer definerende for mændenes handlinger. Mændene vælger eventuelt normativt at adskille sig eller tage afstand fra de former for maskuliniteter, som ikke ses lige så højtstående i hierarkiet. I den forbindelse vil manden holde afstand til bestemte handlinger og normer, som associeres med de underordnede maskulinitetsformer (ibid.:77).

Anerkendelse

Identitet er noget vi alle har og noget vi alle arbejder på løbende igennem vores livstid. Identiteten forhandles og tildeles socialt – igennem sociale samspil og kontekster. Identiteten vedligeholdes ligeledes socialt, hvilket vil sige, at individets identitet er afhængig af ens medmennesker. Et individs identitet som skolelærer kan altså kun opretholdes i en social sammenhæng, hvor andre samtidig er villige til at anerkende personen i den identitet. –Uden anerkendelsen kan man ikke opretholde identiteten, og ens selvbillede vil falde fra hinanden, som resultat heraf. Man kan altså kun have de identiteter, som andre tillader at man har. Derfor er anerkendelsen ekstrem vigtig til opretholdelsen af selvet og identiteten (Honneth 2003:14). Hvis et individ forestiller sig at have en maskulin identitet og de omkringværende personer ikke vil anerkende dette identitetsbillede, kommer det til at have en negativ påvirkning på individets selvbillede.

Som mine arbejdsspørgsmål belyser, kan man netop forestille sig at denne anerkendelse af et maskulint 'jeg', kan have stor betydning for individets handlinger. Individet vælger måske at agere på en bestemt måde, som tillader dem at opnå anerkendelse af en maskulin identitet, også selvom handlingen kan være kriminelt betonet. Det kriminelle aspekt kan virke så ubetydeligt i situationer, hvor individet opvejer sine muligheder for at opnå det de søger. Det kan virke som en lav pris at betale for anerkendelsen af ens identitet (Honneth 2003:15-18). Det er netop funderinger som disse, som jeg søger svar og tydeliggørelse af igennem min empiri-indsamling.

Anerkendelsesbegrebet erstattede, på sin vis æresbegrebet, i takt med dannelsen af et mere åbent demokratisk samfund. Samtidig med dette, var anerkendelse ikke noget man bare fik, men i stedet måtte det tilkæmpes. På baggrund af dette, opstod muligheden ligeledes for, at anerkendelse kunne gå galt i forsøget på at opnå den. Individet kunne risikere at blive subjekt for krænkelse, miskendelse, disrespekt og ydmygelse, hvis ikke anerkendelsen finder sted (ibid.:18).

Begrebets forfatter, Axel Honneth, blev blandt andet inspireret af Erving Goffmans måde at tænke ritualer ind i interaktioner. I forbindelse med ritualer som anerkendelse, skal man kigge på den normative sociale orden, og hvilke mekanismer den er begrundet i, samt hvordan den bliver opretholdt.

Ritualerne skal ses som centrale for interaktionsordenen. Det er i hverdagens ritualer, hvor selvet søger mod anerkendelse fra andre 'selver'. De trivielle ritualer i hverdagslivet, er hvad der er med til at skabe den sociale orden. Det er altså det der er konteksten for selvets anerkendelse. Ifølge Goffman skal vi altså se på anerkendelsen som et gensidigt forhold mellem to 'selver', som intersubjektivt er med til at anerkende hinandens selv. I den interaktionsproces, som er social ordensbestemmende, er anerkendelsen det, som er med til at forstærke den fælles socialitet. Goffman så altså på anerkendelsen i de små trivielle ritualer i vores hverdag, såsom hilsen, gestikken, samtaler osv. -Det er disse normer, som understøtter anerkendelsen (ibid.:15-18).

Med det sagt, har Honneths anerkendelsesteori et mere normativt, antropologisk og kritisk indhold. Honneth havde et større fokus på at præcisere de formelle forudsætninger, der er for menneskets muligheder for selvrealisering. Ifølge Honneths optik, skal kampen om anerkendelse opfattes, som kampe om at etablere en gensidig anerkendelsesrelation. Den antropologiske forankring ligger i, at kampen er motiveret af behovet for intersubjektiv anerkendelse. Honneths hovedtanke er altså, at individet ikke er i stand til at udvikle en personlig identitet, uden anerkendelse. Individets selvrealisering er en forudsætning for personlig identitet (ibid.:14-15).

Honneth skelner endvidere mellem tre forskellige former for anerkendelse: emotionel anerkendelse (privatsfæren), retlig anerkendelse (retslig sfære) og anerkendelse fra den solidariske sfære. Hver sfære har en specifik værdi for individet. Anerkendelsen i privatsfæren er fundamental for individet selvtillid, respekt i den retslige sfære giver individet selvrespekt og individet opnår selvværdsættelse fra anerkendelse i den solidariske sfære (ibid.:14-17).

I forhold til specialets hovedfokus, vil jeg tage størst afsæt i anerkendelsen igennem den solidariske sfære. Derfor udlægges denne hermed yderligere, for at danne en grundigere forståelse herfor.

Anerkendelse igennem den solidariske sfære sker igennem individets relation til en gruppe, fællesskab eller samfundet. Individet kan eventuelt indgå i et fællesskab, hvor de er i stand til at genkende sig selv og samtidig blive anerkendt for sin partikularitet, evner, og det at de er et særegent individ. Selvværdsættelsen udløses i takt med at man er et medlem af et solidarisk fællesskab. Det er dog vigtigt at have for øje, at hver enkelte af de forskellige former for anerkendelse forudsætter hinanden, og skal derfor ikke ses som adskilte fra hinanden (ibid.:17).

Som tidligere nævnt, risikerer individet at miste sit positive selvforhold, som er det grundlæggende for identitetsudviklingen, hvis individet ikke anerkendes af andre. Hver af de forskellige anerkendelsesformer, har også hver deres forskellige former for moralske krænkelser. I forbindelse med den solidariske sfære, kan man som del i det kulturelle værdifællesskab, opleve ydmygelse og krænkelser

af ens evner, således at man ikke er i stand til at nyde anerkendelse. Man ses dermed ikke længere som socialt betydningsfuld i moralsk forstand- man er altså ikke længere anerkendelsesværdig i andres øjne. Hermed opstår risikoen for at miste sin selvværdsættelse (ibid.:18).

Ved at kigge på anerkendelsen som et moralsk behov, dannes der samtidig grundlag for at se anerkendelsesteorien som en normativ samfundskritik. Den øgede individualisme kan ifølge Honneth resultere i negative konsekvenser for individet, såsom depression (ibid.:19-20). Det er blandt andet også på det grundlag, at man bør kigge på anerkendelsesteorien i forbindelse med maskulinitetsbegrebet. Samlet set understøtter teorien den undren, som er til genstand for afhandlingens problemformulering og arbejds spørgsmål.

Hvordan operationaliseres teorierne?

Disse ovenstående begreber og teorier lå forud for mine metodiske til- og fravalg. Teorierne har igennem hele processen lagt i baghovedet, og influeret mine valg. Teorierne vil agere som guide til empiriindsamlingen og teorierne vil blive sat i forhold til empirien. Forskningen vil ikke kun være af deskriptiv karakter, men vil ligeledes have et forklaringsaspekt. De udvalgte teorier vil være med til at forklare maskulinitetens betydning for voldelige handlinger, samtidig med at der forefindes en deskriptiv belysning af fænomenet. (de Vaus 2001:26).

Teorierne bidrager til udformningen af specialets brug af det metodiske redskab: interviewguide, hvori der stilles spørgsmål, der med fordel, er teoretisk funderet. Teorierne spiller også en relevant rolle i forhold til det metodiske tilvalg: observation, hvor teorierne på forhånd påpeger visse markører, som jeg skal være opmærksom på under observationerne. Nogle af disse markører kan eventuelt være aggressiv og truende adfærd og en nedgraderende italesættelse af kvinder.

En yderligere udlægning af teoriernes rolle i forhold til metode, kan læses i pågældende metodeafsnit.

Forskningsdesign: En kvalitativ undersøgelse

Ved alle undersøgelsers start, må man som forsker vurdere forskningsdesignet, således at det bliver muligt at få gunstige resultater og besvarelser til undersøgelsens problemformulering og forsknings spørgsmål. Med andre ord kan man sige at forskningsdesignet er betegnelsen for den strategi, som vælges i forbindelse med tilrettelæggelsen af en empirisk undersøgelse. Forskningsdesignet er med til at sikre undersøgelsens gyldighed/validitet. Man kan spore sig ind på gyldigheden af undersøgelsens konklusioner, hvorvidt der er sammenhæng mellem problemformuleringen og konklusionerne og hvorvidt disse konklusioner rækker ud over undersøgelsens empiriske materiale. Der forefindes

hertil flere forskellige forskningsdesigns, som man kan anvende i sin undersøgelse. Da jeg starter undersøgelsen ud fra hypoteser baseret på teoretisk viden og tidligere forskning på emnet, hvorefter jeg indsamler min egen empiri til analyse, arbejder jeg ud fra en deduktiv tilgang til viden (de Vaus, 2001:9).

casestudiet

Når man har udvalgt sin case til undersøgelse, vil man gå videre til en operationalisering, derefter en dataindsamling, en analyse og til sidst en konklusion, generalisering og perspektivering.

Da jeg har valgt at gøre brug af casedesignet, skal jeg hertil vælge hvad der skal være til genstand for min case. Casestudiet består af detaljerede analyser af én enkelt case. Man studerer fænomener i den kontekst eller sammenhæng, som de optræder i (Antoft & Salomonsen 2012:135). Hvad en case består af, afhænger af problemstillingen og afgrænsningen af denne. Casen vil altid repræsentere eller relaterer sig til en større kontekst. Man kan ligeledes dele casestudiet op i tre forskellige typer: beskrivende, udforskende, teoriskabende og bevisførende. Det beskrivende casestudie ligger fokus på at studere og beskrive det unikke og dets særlige væsen. Studierne kan eksempelvis være af særligt positive fænomener, eller særlig problematiske fænomener. Ved denne form for casestudie, vil man ofte gøre brug af deltagerobservation og interviews for at kunne nå nærmere det helt 'særlige' (Antoft & Salomonsen 2007:34).

Når man arbejder med casestudiet af udforskende karakter, forsøger man oftest at komme frem til noget, som kan fremstå som teoriskabende. Det er specielt velegnet til en dybdegående forskning, som kan være med til at fremme forståelsen af et bestemt fænomen for dermed, at være i stand til at udvikle nye hypoteser og teorier (ibid.:34).

Den sidste form for casestudie, fungerer komparativt. Her fokuserer man på muligheden for at kunne sammenligne én eller flere cases, som et grundlag for teoridannelse. Her vil man oftest undersøge flere cases, med det formål at belyse og forstå deres forskelligheder. Dette ønskes for at kunne danne en forståelse for, hvorfor nogle bestemte samfund, eksempelvis udvikler sig på én bestemt måde, og andre på en anden (ibid.:34-42).

Ud fra de forskellige måder at gribe casestudiet an på, ligger denne afhandlings undersøgelse sig nærmest op ad den beskrivende form for casestudie. Jeg ønsker igennem undersøgelsen at beskrive et unikt fænomen for, at få større indblik og forståelse herfor.

Her vil man udføre en dybdegående undersøgelse af en enkelt enhed, og de mange forhold ved denne ene enhed. Man sammenligner ikke på tværs af cases, men i stedet med teori og eksisterende

forskning. Denne type af casestudie har dog derfor en lav generaliserbarhed. Man opnår en større generaliserbarhed ved at have flere casestudier, som man sammenligner med hinanden. Casen vil være formålsbestemt udvalgt, og der skal være overensstemmelse mellem problemformuleringen og den case, som bliver udvalgt til at belyse denne. Udvælgelsen kan være enten teoridreven eller data-dreven. Ved den datadrevne udvælgelse, ønsker man at generere ny empirisk viden om en specifik case. Hertil bruges teorier til fortolkning. Ved den teoridrevne udvælgelse, vil teorierne være rammesættende for, hvilken case der senere udvælges som relevant for problemstillingen. Teorierne dikterer hvilken case der bedst viser sig at være repræsentativ. For at kunne besvare problemformuleringen vælger jeg at udvælge min case ud fra den repræsentative strategi (Antoft & Salomonsen 2012:136). I henhold til specialets problemformulering er der blevet taget et valg om at benytte Jomfru Ane gades natteliv som case, hvor jeg blandt andet vil observere mænds maskuline fremvisning. Jomfru Ane Gade, også kaldet 'Gaden', består af en ca. 150 meter lang gågade i den centrale del af Aalborg. Denne gade består udelukkende af mere end 20 forskellige restauranter, værtshuse og diskoteker. Gaden kendetegnes ved at have et særdeles rigt natteliv og menneskehav i weekenderne (Dagbladet Børsen, 26. jan. 2012). Gaden ses blandt andet som værende Aalborgs 'varemærke', når man snakker om byen. På baggrund af det aktive natteliv, er gaden dog også omgangspunkt for vold og værtshus-uorden. I få tilfælde er der sket mere alvorlige forbrydelser, blandt andet et knivdrab i April 2007 (Politiken, 1. Jun. 2007).

Metode afsnit

Da jeg ønsker at søge svar på hvorvidt maskulinitet spiller en rolle i forhold til udøvelsen af personfarlig kriminalitet, bør jeg beslutte om jeg vil finde svar via opsamling af ny viden, eller om jeg er i stand til at genbruge eksisterende viden. Jeg har hertil valgt at belyse undersøgelsens relevans via eksisterende forskning på emnet, samtidig med at det fungerer som en metodisk pejling. Med det mener jeg, at det eksisterende forskning og viden på området hjælper mig med at vælge den rigtige metode til besvarelse af problemformuleringen, samtidig med at jeg har et ønske om at bidrage med relevant og brugbar forskning på emnet.

Observation

Indsamlingen af empiri vil for dette speciale, vil foregå via den observationer og uformelle samtaler med mænd i Jomfru Ane gades natteliv. Observation som metode er velegnet til at belyse menneskelige samværsituationer. Gennem observationerne er det muligt at beskrive sociale handlinger som

de foregår i en bestemt situation eller område. Observationerne foretages altså derfor ud fra en bestemt synsvinkel, som vil være bestemt af undersøgelsens problemformulering og mine forudsætninger som forsker inden for områdets elementer. Observationen kan bruges til at forklare et bestemt handlingsforløb: hvad der var med til at sætte forløbet i gang, hvordan de forskellige aktører påvirkede hinanden, og hvilke følger denne handling fik. Observationsstudier bruges derfor sjældent til at beskrive større befolkningsgruppers sociale handlinger, fordi de specifikke observationer ikke nødvendigvis kan generaliseres til en bredere befolkning. Til gengæld er observationsstudiet velegnet til at opnå detaljerede beskrivelser af en mindre gruppe af deltagere, som så kan sammenlignes med andre lignende grupper (Raudaskoski 2015:98-100). Hertil har jeg valgt kun at afgrænse undersøgelsen til at have fokus på Jomfru Ane gade, da sammenligninger og generaliseringer således kan ske i forbindelse med nattelivet ved andre lokationer. Jeg foretager derfor ikke sammenligninger med noget lignende, men jeg holder det derimod åbent for andres forskning og sammenligning af fænomenet (ibid.:99).

Min rolle som forsker ved disse observationer vil være som den totale observatør. Denne måde at observere på, er den mest videnskabelige fordi, forskeren ikke påvirker det de observerer (ibid.:100). På andre tidspunkter under observationerne, vil jeg også gøre brug af interviews/samtaler med random udvalgte mænd i Jomfru Ane gade. Den specifikke måde hvorpå dette foregår, vil blive yderligere benævnt i et senere afsnit.

Det vigtigste redskab ved observationer er selvfølgelig synet, og dermed er det nødvendigt at være observant overfor kropssprog, gestikulationer, fremtoning osv., da disse kan have stor betydning for analysering af situationen/hændelsen. Vi er i dagligdagen tilbøjelige til at fokusere på de begivenheder, som passer ind i det billede vi danner os på forhånd, eller er med til at bestyrke vores interesser. Vores forventninger og interesser er med til at danne filtre for vores sanser og hukommelse. Dette er vigtigt at have in mente, da sociale situationer bombarderer os med indtryk via gestikulationer, snak/samtale, bevægelser osv. Vi filtrerer automatisk visse indtryk fra, for at få et 'renere' og simplere input, som vi bedre kan bearbejde. Der foregår altså en sortering i vores erindring af en handling, hvor ligeegyldigheder fjernes. Samtidig fæstner vi os ved bestemte indtryk, fordi de tillægges en særlig betydning i vores bevidsthed. Det vil altså sige at vi som mennesker er dygtige observatører, men samtidig er vi ikke objektive sandhedsvidner, da vores subjektivitet kommer i vejen (ibid.:100-103). Det er dog her at man som forsker som udgangspunkt vil forsøge at holde sig så neutral og objektiv, som muligt i undersøgelsen. Vores opfattelse af en bestemt situation præges, som sagt, af vores

forventninger. Mine forventninger som forsker til det observerede, er ligeledes formet ud fra undersøgelsen problemformulering, hypoteser og teorier. Derfor er det vigtigt at jeg er kritisk overfor den ubevidste bortfiltrering af indtryk der kan forekomme ved observationerne, i kraft af at de ikke passer til mine forhåndsværende forventninger. Det er derfor nødvendigt at jeg forholder mig åben og modtagelig overfor indtryk, selv dem som ikke virker interessante. Det giver derfor god mening at arbejde flere end én person under observationerne ad gangen, for på sin vis at forsøge at eliminere eventuelt bias og tab af vigtig information. Da jeg dog arbejder alene med denne undersøgelse, bliver jeg nødt til at være kritisk overfor min indsamling af empiri og i hvor stor grad forskningens endelige konklusioner er troværdige. Jeg vil så vidt muligt forholde mig åben overfor nye indtryk og forståelser, således at de forud-antaget mønstre ikke fjerner min evne til at indsamle betydningsfuld empiri, som kan synes uvigtig ved første anskuelse. Jeg vil dog, som tiden vil vise, have øje for bestemte mønstre og karakteristika som går igen, og som bliver genstand for senere analyse. Dermed forventer jeg at min forståelseshorisont vil brede sig løbende igennem indsamlingen af viden. I forbindelse med analysen af observationerne, er det ligeledes vigtigt at de antagelser og konklusioner jeg foretager mig, er teoretisk *dækket* sådan, at mine begrundelser ikke virker utroværdige (Andersen 2012:107-112).

Som supplement til observation, vil jeg samtidig indgå i dialog med unge mænd i gadens natteliv for at stille mig klogere på deres og andres maskulinitetsfremvisning. Jeg vil forsøge at spore mig ind på hvordan de og deres omgangskreds gør det maskuline køn, og hvordan de forsøger at opnå deres maskuline ideal. Samtidig vil jeg undersøge hvorvidt de maskuline idealer er ens, eller om de på sin vis adskiller sig fra hver persons opfattelse af, hvordan man er en rigtig mand. Med den problemformulering jeg arbejder ud fra for øje, er det nødvendigt at spørge ind til mændenes personlige holdninger og opfattelse, således at jeg kan komme nærmere den objektive sandhed (Klemmensen, Andersen & Hansen 2012:22-24).

Der findes flere forskellige former for observationsstudier, alt efter formålet og fremgangsmåden i undersøgelsen. Varianterne kan spænde fra at være åbne og fleksible, til et mere systematisk og målrettet studie, som registrerer bestemte typer af handlinger. Da jeg som udgangspunkt arbejder ud fra forud-antaget mønstre og fastlagte teorier, vil mine observationer være systematiske og målrettede. Jeg er altså målrettet mod at observere bestemte handlemønstre, og dermed bliver observationerne systematiske. Der opstilles fastlagte kategorier, som udarbejdes ud fra specialets problemformulering og de udvalgte teorier. Man begynder ved at opstille en liste over de typer af begivenheder eller handlinger, som man har i sinde at observere. For hver type handling eller begivenhed, specificerer

man kategorier ud for de relevante former. Bestemmelsen af kategorierne er med til at danne skemaets struktur/opbygning. Kategorierne skal dog være så enkle, klare og entydige, at skemaet kan bruges til at notere observationerne. Kategorierne kan baseres på hvornår specifikke handlinger foregår, hvem der indleder disse handlinger, hvem der bliver inddraget, og hvordan handlingerne foregår. Med et struktureret skema er det samtidig muligt at gentage observationerne ved andre lokationer, og dermed påpege sammenlignelige mønstre (Elklit & Jensen 2012:136-139).

Jeg vil dog være opmærksom på at holde et åbent sind, således at jeg kan forholde mig åben overfor nye indtryk, som kan ændre på mine foreløbige antagelser og bidrage til nye.

Journalførelse af observationer

Journalførelsen er opsat i punktform med korte og præcise beskrivelser. Samtaler med subjekterne vil blive nedfældet så præcist som muligt, kort efter samtalen. Jeg optager ikke samtalerne, men nedskriver derimod information direkte efter samtalen. Denne beslutning er taget på baggrund af et ønske om, at samtalen skal flyde frit og føles naturlig for det observerede subjekt. På denne måde opstår der samtidig en unik mulighed for, også her, at bevidne førelsen af det maskuline køn. Ydermere er det med henblik på at holde samtalen åben, således at de frit kan lede samtalen hen i den retning de ønsker. Optagelse af samtalen kan resultere i en stiv samtale, hvor subjektet kan vælge at holde sig igen, og svare anderledes end de normalt ville. Optagelser kan også resultere i en form for skuespil fra subjektets side, hvis de bliver for bevidst omkring det, at de bliver optaget. Jeg vælger altså ikke at optage samtalerne for, at holde det så naturligt for informanten/subjektet som muligt. Der opstår ligeledes en problematik med støj, da samtalerne foregår i et støjende gademiljø, hvortil det ville være nær umuligt at differentiere de forskellige stemmer fra hinanden. Jeg benytter mig derfor af en assistent til nedfældning af citater fra samtaleforløbet, som krydstjekkes med mine egne samtale/interview, noter efterfølgende. Dette er med til at styrke troværdigheden i forbindelse med den senere analyse af udsagnene (jf. specialets s.20-21). Ved benyttelse af noter, vil observatøren trække sig tilbage, når chancen byder sig for at nedfælde stikord, som senere udfyldes mere omhyggeligt. Der sker en første analyse under observationen, som også kan være behjælpelig til senere at stille fyldestgørende og relevante spørgsmål, som indfanger den ønskede information. Det er en god ide som forsker i færd med observationer, at føre dagbog/journal hvori der samles op på dagens forløb og samtaler. Beskrivelser af trivielle og banale optrin kan senere hen vise sig at være vigtige nøglefaktorer til at forklare handlinger og dermed virke årsagsforklarende. Hertil er det mit job at videreanalysere på dette og komme endnu nærmere en forklaring, som ud fra mine antagelser er maskulint

betonet. Noterne har samtidig betydning for forskerens selvkritik, da de er med til at belyse den afstand der kan være mellem de afsluttede konklusioner og de fordomme, som fandt sted i starten af videns-søgningen. Det er vigtigt at holde øjnene åbne overfor eventuelle nye forståelser, som kan overlape forforståelserne. Efterhånden som undersøgelsen skrider frem og man får en større forståelse for emnet, findes en revurdering eller præcisering af problemformuleringen naturlig. Det kan efterhånden i processen give mening at opstille skemaer for observationer af bestemte former for sociale samspil, som man bemærker. Denne form for systematiske noter med opstillet skemaer, kan bestemme tidspunktet, stedet, aktørerne og samspillet forløb. Det kan hjælpe til at fokusere specialets afsluttende analyse (Szulevicz 2015:92-93).

Jeg har ifølge hermed valgt at opstille bestemte handlemønstre som jeg vil være særlig opmærksom på under observationerne. Disse handlemønstre vil være bestemt ud fra de tidligere nævnte teoretiske perspektiver. Jeg tilføjer dog eventuelle nye kategorier, hvis jeg bemærker noget som jeg ikke tidligere var bevidst om. På den måde holder jeg, som tidligere nævnt, undersøgelsen åben (KILDE). Nogle af de handlemønstre der vil blive holdt øje med i forbindelse med feltarbejdet, vil være voldelig og truende adfærd, fremvisning af fysisk styrke, italesættelse af kvinder som objekter, pral med social og fysisk formåen osv. Grundlæggende set, vil jeg holde fokus på specifikke ting, som kan være maskulint konnoteret. Disse vil dog også blive beskrevet i journalførelsen i forbindelse med observationerne (jf. specialets s. 10-15).

Uformelle samtaler/interviews

Som supplement til feltstudiet, vil jeg samtidig indgå i dialog med unge mænd i gadens natteliv for at stille mig klogere på deres og andres maskulinitetsfremvisning. Jeg vil forsøge at spore mig ind på hvordan de og deres omgangskreds gør det maskuline køn, og hvordan de forsøger at opnå deres maskuline ideal. Samtidig vil jeg undersøge hvorvidt de maskuline idealer er ens, eller om de på sin vis adskiller sig fra hver persons opfattelse af, hvordan man er en rigtig mand. Med den problemformulering jeg arbejder ud fra for øje, er det nødvendigt at spørge ind til mændenes personlige holdninger og opfattelse. Valget om at supplere undersøgelsen med interviews, blev foretaget ud fra den antagelse, at observationerne som værktøj, ikke alene ville kunne stille den undren jeg havde omkring emnet. Ud fra litteraturlæsning omkring mænd og maskulinitet i forbindelse med vold, blev jeg inspireret af de metoder som blev brugt til at indsamle viden. Interviewet gav et unikt billede af individets maskulinitetsopfattelse og hvordan de benyttede sig af kriminelle handlinger, som middel til, at opnå en anerkendt form for maskulinitet (jf. specialets s. 10-15).

Interviewet gør det muligt at få viden om individers oplevelser af forskellige fænomener, som er gældende i deres livsverden, og derfor gør det sig især gældende at bruge denne metode i forbindelse med besvarelsen af problemformuleringen. Under analysen af interviewet forsøger forskeren at forstå sig på de oplevelser informanten fortæller om. Man skal altid være opmærksom på, at det der fortælles under interviewet, altid vil være konstrueret igennem den samtaleinteraktion, som interviewet i sig selv udgør. Målet for interviewet kan groft sagt siges at være en mere præcis måde at komme så tæt som muligt på informantens oplevelser, og ud fra denne formulere et teoretisk velinformeret tredjepersons perspektiv på oplevelsen (Brinkmann & Tanggaard 2015:31).

Som tidligere nævnt, optages samtalerne ikke, da det ikke synes muligt på baggrund af lydniveauet fra omgivelserne, så samtalerne indhold vil indgå som en del af feltnoterne (jf. specialets s.22).

Der findes imidlertid flere forskellige former for interviews og forskellige udførelser af disse. I forbindelse med klassisk feltarbejde, foretages interviews oftest i form af uformelle konversationer med de deltagende i feltet. Disse former for interviews kan forme sig over flere dage og på sin vis forme sig som en livshistorisk fortælling fra informanten. Intervieweren kan med fordel ændre strategi, spørgsmålstyper og generel stil i forhold til de personer som interviewes. Dette gør jeg som sagt for at holde undersøgelsen åben overfor nye indtryk hen ad vejen. Styrken ved at interviewe på denne måde er, at man får muligheden for, som tidligere nævnt, at komme helt tæt på interviewpersonens livsverden. En ulempe kan dog være at interviewet kan ende med at undvige det forudgående forskningsmæssige tema, hvilket fører til et ubrugbart analysemateriale. For at løse dette problem, har jeg som tidligere nævnt, valgt at have en kort interviewguide på hånden under interviewet. Det kan være med til at sikre at jeg stadig opnår relevant information, selvom informanten får lov til at tale frit (Brinkmann & Tanggaard 2015:.35).

Interviewguiden er teoretisk funderet og består af fakta søgende spørgsmål, videns søgende spørgsmål og perspektiveringssøgende spørgsmål. Med det menes der at de første spørgsmål i interviewguiden omhandler uddannelsesniveau, alder, hyppighed i nattelivet og vaner med rusmidler. Disse spørgsmål stilles for at opnå en generel ide om hvem og hvordan individet er som person. De næste spørgsmål søger svar på personens erfaringer med vold i nattelivet, og den generelle holdning hertil. Hertil kan der også spørges ind til eventuelle oplevelser hos informantens bekendte. De sidste spørgsmål i spørgeskemaet går i dybden med maskulinitetsaspektet og anerkendelsen. Her spørges der blandt andet ind til hvad de synes beskriver en rigtig mand. Dette spørgsmål hjælper mig med at spore mig ind på deres maskuline idealer, hvortil jeg efterfølgende kan spørge ind til hvorvidt de selv mener at de lever op til dette. For at komme nærmere ind på anerkendelsen af maskuliniteten, spørger jeg,

blandt andet, ligeledes ind til, hvordan de selv gerne vil opfattes af deres omgangskreds, om de føler trang til at fremstå som stærke og om deres måde at omtale kvinder på. Jeg gør samtidig noget ud af at spørge ind til deres handlinger og reaktioner, når de bliver konfronteret af andre mænd.

Jeg tager ligeledes en beslutning om, kun at tage udgangspunkt i danske mænd, da forskellige kulturer/nationaliteter ligeledes har forskellige maskulinitetsidealer, som kræver yderligere specialisering. Igennem interviews med mændene, vil jeg blandt andet spore mig ind på hvorvidt de deler det samme maskulinitetsideal som deres omgangskreds, og hvor meget dette ideal betyder for dem og deres måde at agere på i sociale situationer. Jeg spørger selvfølgelig ikke direkte til subjekternes maskuline idealer, men fremanalyserer i stedet en holdning ud fra deres besvarelser til mere subtile spørgsmål. Dette har selvfølgelig til formål at sikre sig at besvarelserne/resultaterne farves i en anden retning end deres egen (Brinkmann & Tanggaard 2015:38).

Etiske overvejelser

Med alle undersøgelser der har med mennesker at gøre, er det som forsker nødvendigt at være opmærksom på de etiske overvejelser der medfølger at studere den menneskelige verden. Inden for især kriminologien er det vigtigt, da der oftest arbejdes med personfølsomme oplysninger. Ifølge mit valg af forskningsdesign og metode, skal jeg også her være opmærksom på de etiske problematikker jeg støder på. Først og fremmest skal man være opmærksom på den formelle etiske regler vi har i Danmark, som selvfølgelig er afhængigt af hvilken form for forskningsprojekt man ønsker at udføre. Forskningsprojekter indenfor human- og samfundsvidenskab skal ikke godkendes af den centrale videnskabetiske komité, hvilket betyder at man på sin vis har frie tøjler i forhold til sit projekt. Fordi de undersøgelser der bliver foretaget i dette speciale ikke involvere fortrolige personoplysninger, er det endvidere ikke nødvendigt at anmelde projektet til godkendelse. Dog er der stadig ting jeg skal være opmærksom på, når jeg går ud og observere uvidende personer i nattelivet. Da jeg ikke indhenter samtykke fra de observerede, kan jeg støde på problematikker hvor nogle eventuelt vil føle sig udstillet og stødt af analysens indhold. Noget af denne problematik løses dog ved, at jeg ikke har specifikke beskrivelser af individer, som kan genkendes af læsere af dette speciale. Under samtalerne med mændene i byen, informerer jeg dem om min forbindelse til Aalborg universitet, og hvad formålet med samtalen er, i grove træk. Det vil altså sige, at jeg her kun får en verbal form for samtykke fra de deltagende, som jeg samtidig informerer om at de til hver en tid kan trække tilbage. Hertil bliver de ligeledes informeret om fuld anonymitet ved deltagelse og at de kan snakke frit (Brinkmann 2015:466-467). Jeg undgår dog at komme med for meget information om undersøgelsen karakter til

de deltagende, da jeg ikke ønsker at spore samtalerne, men i stedet ønsker at de blot frit fortæller. Den eneste påvirkning jeg ønsker, er fra de spørgsmålene i interviewguiden, som jeg bruger til at opnå de relevante informationer, jeg synes er af betydning for analysen. Selvom interviewguiden er udformet, bruges den altså kun vejledende for, ikke at svaje informanternes svar i en bestemt retning (jf. specialets s. 25).

De etiske problematikker man kan støde på under sin forskning, kan deles op i to typer: Mikro- og makroetiske problematikker (Brinkmann 2015:473). De mikroetiske problematikker omhandler det at tage vare på de personer, som er en del af undersøgelsen/forskningen, fx som informanter i et feltarbejde eller interviewpersoner. De mikroetiske problematikker løses blandt andet ved at opnå de deltagendes informerede samtykke, sikre fortrolighed og undgå at de involverede på nogen måde lider overlast ved deltagelsen. Der skal dog også tages højde for de makroetiske problematikker som kan opstå. Her skal man stille sig selv spørgsmålet om, hvilke større interesser tjener forskningsprojektet. Ligeledes skal man spørge sig selv om hvem der vinder, og hvem der taber, når specialets forskningsresultater udbydes til fri læsning af andre. Dette speciale skal dog ikke ses som værende problemløsningsorienteret, men i stedet som en bestræbelse på at blive klogere på et fænomen (Brinkmann 2015:474-475).

Analyse afsnit

Dette afsnit deles op i overskrifter, som indeholder specifikke analytiske fokuspunkter. Overskrifterne dækker over indholdet af den tilhørende tekst, og bruges for at gøre læserens oplevelse nemmere. Overskrifterne er udvalgt ud fra de vigtigste ting jeg blev opmærksom på, igennem empiriindsamlingens forløb, som krævede videre analyse ud fra specialets teoretiske ståsted. Jeg vælger også kun at tage afsæt i nogle af samtalerne fra observationerne, da ikke alle kan indgå, af hensyn til pladsen og den gentagelsesfaktor, som unævneligt vil forekomme.

Nogle af de følgende afsnit, vil også inkludere korte delkonklusioner i de tilfælde hvor en opsamling synes nødvendig for at samle hovedpointerne. Disse delkonklusioner vil da også blive refereret til i specialets endelige konklusion.

Observation af Jomfru Ane Gades natteliv

Denne analyse udarbejdes ud fra de indsamlede journalførte noter ud fra observationerne og dertilhørende interviews, hvortil der tages udgangspunkt i de udvalgte teorier for at forsøge at besvare specialets problemformulering. Under observationerne blev jeg som forsker opmærksom på et virvar

af maskulint betonet interaktioner, adfærd og fremtoninger. Man fik hurtigt øje på et signifikant skel mellem det mandlige og kvindelige køn i forhold til, den måde hvorpå de to køn hver især gøres (Bilag 2:1-3). Jeg valgte at bruge de første dage på, kun at observere, hvilket gjorde mig i stand til at iagttage og indtage så mange indtryk som muligt til videre bearbejdning af interviews. Efter jeg havde fastlagt bestemte mønstre og karakteristika ud fra de ting jeg bemærkede og det teoretiske afsæt, var det vigtigt at jeg stadig forholdt mig åben og modtagelig overfor eventuelle nye indtryk.

De første dages observation gav en stor mængde analyserbart materiale. Jeg blev som det første opmærksom på, at der var bestemte steder hvor optakt til konflikt var mest sandsynlig – nemlig især i begge ender af Jomfru Ane Gade. Nogle steder var også bedre end andre i forhold til at bevidne tydelige eksempler på maskuline displays – her er der tale om Old Irish, som er i besiddelse af en maskine som kan måle fysisk styrke, via et slag på en boksebold. Denne maskine bliver flittigt brugt af mænd i alle aldre, som på pågældende tidspunkt udviser maskulin adfærd til sammenligning og anerkendelse af de omkringværende personer, mænd såvel som kvinder (jf. specialets s. 10-15 og bilag 2:3). Når man adspørger disse mænd om hvorfor de vælger at bruge deres penge på maskinen, mødes man med forskellige besvarelser. For de fleste var det en måde hvorpå de kunne sammenligne deres styrke med deres venner for dermed, at få den tilhørende respekt og anerkendelse der medfølger det at være den stærkeste. For andre var det bare et spørgsmål om at lave noget sjovt og få et fysisk release ved, at slå hårdt til boksebolden. Der var sågar også nogen der blankt indrømmede at de gjorde det for, at ”vise” sig overfor det modsatte køn, med håb om at fange deres interesse og anerkendelse. (Bilag 2:3). Denne måde at være maskulin og gøre køn på, er ud fra West og Zimmerman og Butlers teorier, et klassisk træk. Den fysiske overlegenhed viser sig, især her, at være et signifikant redskab til, at få anerkendelse for sine maskuline egenskaber. I takt med anerkendelsen positive bidrag til mandens selvværd, styrkes det maskuline selvbillede. Det vil altså sige, at i denne interaktion hvor individet oplever anerkendelsen af sin fysiske styrke, som anses som værende et maskulint krav, gøres og reproduceres det maskuline køn (jf. specialets s. 10-15).

Maskuline displays

Jeg blev især opmærksom på maskulinitets displays, i situationer hvor grupper af mænd samles og snakker om det modsatte køn. De bekræfter og reproducere gensidigt deres maskulinitet idet de gør opmærksom på deres heteroseksualitet ved, at verbaliserer deres begær for kvinder. Der blev ligeledes fremsat et maskulint display i forbindelse med fysiske sammenstød med andre personer af samme køn. Sammenstødende virker på sin vis som en bevidst provokation og opfordring til maskulin

fremvisning. Til tider optrapper disse interaktioner til reelle slagsmål, og andre gange løses de hurtigt ved at en af personerne mister interessen. Dette kan også antages at være et forsøg på at bevare maskulinitet, da en konfrontation kan resultere i en af-maskulinisering ved tab af slagsmålet. I de tilfælde hvor et slagsmål udvikler sig fra det fysiske sammenstød, bliver det tydeligt hvordan det maskuline styrer det enkelte individs handlinger. Man vil selvfølgelig ikke tabe kampen og dermed blive set som mindre maskulin end modstanderen. Når individerne, efter slagsmålet, bliver adspurgt hvad der lå til grund for optrapningen til konflikt, så beror en del af svarerne på en følelse af at være blevet behandlet respektløst af den anden person. Denne respektløshed tillades ikke, da dette medvirker til en følelse af mindreværd, som i sidste ende nedtoner det maskuline jeg. Hvis nedtoningen sker for ofte, til et punkt hvor maskulinitetsfølelsen er total-svækket hos individet, vil det gå ud over individets identitet. Omgangskredsen anerkender ikke længere individets maskulinitet, hvilket kan føre til hvad der i andres øjne ses som værende "irrationelle" handlinger, såsom slagsmål og vold (jf. specialets s. 10-15).

Disse slagsmål og optrapninger dertil, kan forekomme ud fra et virvar af situationer. Som tidligere beskrevet med Markus som eksempel, så kan det også handle om at udvise maskulinitet overfor det modsatte køn. Ved at forsvare deres "ære", forsvarer og forstærker de samtidig deres egen maskulinitet ved hjælp af den forventede anerkendelse, som resultat af handlingen (jf. specialets s. 10-15)

Den måde hvorpå maskuliniteten kommer til syne, er blandt andet igennem kropssprog. Jeg bemærkede især en tendens til store armbevægelser, højrøstet stemmeleje, intens øjenkontakt og en signifikant brug af nærkontakt, som redskab til intimidering af modparten. Oftest overgår konflikterne ikke til voldelige handlinger, men bliver i stedet løst under indgriben fra andre (eksempelvis: venner, vagter og politi) (Bilag 2:6-7).

Der ses en tydelig differentiering i den maskuline fremtoning blandt mændene. -Nogle mænd virker til at være mere usikre i deres maskulinitet og identitet, hvorledes denne type oftest virker til at søge konflikt, for dermed at fremstå som mere maskuline. Denne løsning virker dog kun, fordi aggressivitet, vold og truende adfærd associeres med maskulinitet, og anerkendes som følge heraf.

Netop den observation, blev diskuteret med nogle af dørvagterne, som gav til udtryk at de gjorde stor brug af profilering. De holdt øje med bestemte typer, som de havde erfaret ville være mere tilbøjelig til at starte konflikt og slagsmål. De ville dog ikke udtale sig nærmere om hvad det specifikt var de holdt øje med (Bilag 2:8). På baggrund af mine egne observationer, viste det sig oftest at være de mænd, som blev nedgjort igennem interaktioner med deres omgangskreds af andre mænd. Mændene virkede til at lave 'mandskabs øvelser' i form af en indbyrdes konkurrence imellem dem. Den mand

der, i omgangskredsens optik, ikke levede op til idealerne for en stærk maskulinitet, ville ende som subjekt for nedgørelse. Manden ville som modsvar hertil, opsøge handlinger, som de vidste ville blive anset som maskulinitets-bestyrkende. Handlingerne vil dog kun blive set som maskulinitets-bestyrkende, hvis handlingen i sig selv anerkendes som maskulin. (jf. specialets s. 10-15 & bilag 2:3).

Det første interview/samtale

Det første individ jeg interviewede under feltarbejdet, var en 22-årig mekaniker, som på baggrund af anonymisering, heri kaldes Markus. Markus blev tilfældigt udvalgt og var på daværende tidspunkt på vej ind i en natklub for at mødes med sine venner til månedens første bytur. Jeg introducerede mig selv overfor Markus og forklarede kort om min tilstedeværelse i nattemiljøet. Markus var på dette tidspunkt allerede beruset, og fortalte at han havde indtaget hvad der svarer til 4-5 genstande inden vores møde (Bilag 2:3). Dette ser jeg ikke som en forhindring i at opnå brugbar viden, da alkohol ofte giver individet en tendens til at være mere hæmningsløs. De første spørgsmål jeg stillede Markus ud fra den udformede interviewguide, var med til at danne et billede af ham som person, selvfølgelig med øje for anonymiteten. Spørgsmålene omhandlede hans uddannelsesniveau, hans vaner med rusmidler, og hvor hyppigt han befinder sig i nattelivet. Den anden række af spørgsmål omhandlede vold i nattelivet. Hertil adspurgte jeg Markus om hvor stort et kendskab han havde til vold. Alt efter hans svar, stillede jeg videreførende spørgsmål, herunder hvor ofte han selv opførte sig voldelig, og hvor ofte hans venner var voldelige. Jeg spurgte også ind hans generelle holdning til det at udøve vold i nattelivet (Bilag 1:1).

Markus var meget ærlig overfor mig og svarede at han ofte drak rigelige mængder af alkohol, og at han også, de fleste aftener, var påvirket af kokain, amfetamin eller MDMA. I forlængelse heraf, spurgte jeg ind til hvorvidt hans sindstilstand og humør ændrede sig, når han var påvirket af rusmidler. Hertil ønskede jeg at spore mig ind på om han ved brugen af de ovennævnte rusmidler, havde tendens til aggressioner, vrede osv. Markus svarede at ham og hans kammerater til tider mistede hæmningerne og kom op og slås med andre i byen, især under påvirkning af førnævnte rusmidler. Han beskrev hvordan kokainen ofte gjorde at han fik en større trang til at slås, og på anden vis "brænde energi" (Bilag 2:4). Når der blev spurgt ind til hvorvidt han fortrød at han havde indgået i slagsmål, svarede han, at det ikke var altid, da slagsmålene ofte var en nødvendighed. -En nødvendighed i den forstand, at han følte at det var en pligt at han deltog sammen med sine venner, for ikke at blive anset som svag og bange. Svag og bange konnoteres oftest med det feminine køn, og kan for en mand virke af-

maskuliniserende, hvis de anses sådan. For at undgå dette, følte Markus at han var nødsaget til at deltage. Samtidig handlede det også om ære og ikke at miste ansigt. Dermed viser han en vis form for stolthed i forhold til hans deltagelse (Bilag 2:3-4). Markus og hans venners valg om, at bruge vold som løsning på følelsen af mindreværd og at være i besiddelse af en svag maskulinitet, er ligeledes her, kun muligt hvis handlingen anerkendes som værende maskulint betonet. I forbindelse med, at det for Markus føles nødvendigt at forsvare hans ære og maskulinitet, tilføjes der et element af mangel på andre muligheder. Med denne mangel på andre muligheder, drives individet til at agere og handle voldeligt, og dermed kriminelt (jf. specialets s. 10-15).

Jeg observerede igennem den første uge i felten, hvordan mændene ofte ville ”slås for sjov”. Da jeg spurgte Markus ind til dette, berettede han, at det ofte var noget han og vennerne gjorde, for at komme af med energi, men samtidig også for, indirekte, at udfordre hinandens styrke. Denne udfordring af styrke, kan også ses i relation til søgen på anerkendelse af sin maskulinitet, samt sammenligning med de andres, hvor kønnet i sig selv gøres. Det kan også ses som et eksempel på en form for ”dominans-leg”, hvor gruppens dynamik og det indbyrdes hierarki sættes på spil. Det sker som et naturligt led i forbindelse med den hegemoniske maskulinitet, hvor den hierarkiske orden spiller størst rolle. De andre maskuliniteter anses som, tidligere beskrevet, at være underordnet i forhold til den hegemoniske, hvilket gør den hegemoniske maskulinitet mere eftertragtet (jf. specialets s. 10-15 & bilag 2:1-6).

De sidste spørgsmål omhandlede maskulinitet, hvortil jeg blandt andet, spurgte ind til Markus’ opfattelse af hvordan en rigtig mand så ud. Med dette spørgsmål forventede jeg at kunne spore mig ind på hans maskulinitetsideal. Jeg byggede dernæst videre på spørgsmålet ud fra hans besvarelse. Markus beskrev den klassiske opfattelse af den hegemoniske maskulinitet, hvor manden ses som værende fysisk stærk, overlegen overfor det modsatte køn og andre mænd osv. Hans synes samtidig selv, at han lever op til det at være en rigtig mand, da han altid har en dame på armen og ikke er bange for at slå fra sig, i forsøg på at forsvare hans og andres ære. For at kunne stikke et spadestik dybere, spurgte jeg ind til hvordan Markus gerne ville opfattes af hans omgangskreds. Til at supplere dette spørgsmål, spørger jeg ligeledes ind til vigtigheden ved at blive anset som stærk, og at være den stærkeste i vennekredsen. På samme vis spørger jeg ind til vigtigheden ved at være den i vennegruppen der scorer flest damer, for at få indblik i den måde han og vennerne stiller sig overfor det modsatte køn (jf. specialets s. 10-15).

Markus fortæller at det jo er fedest at blive opfattet som den stærke i gruppen, så vennerne føler at de har brug for ham, når de kommer ud for konflikter med andre. Derfor forklarer han hvordan han selv

gerne vil ses som en der kan slå hårdt og hjælpe hans venner, når de har brug for ham. Denne forklaring vidner også på tankegangen om, at anerkendelsen især er vigtig for individet, for at skabe værd. I forbindelse med spørgsmålene om anskaffelsen af det modsatte køns opmærksomhed, svarer Markus at de ofte måler sig med hinanden i forhold til, hvem der er sammen med flest kvinder. Den i vennekredsen som er sammen med og scorer flest kvinder, får respekt og en større følelse af værd, som resultat af anerkendelsen (jf. specialets s. 10-15 & bilag 2:3-4).

Delkonklusion på den første samtale

Dette første interview af den 22-årige Markus, giver et tydeligt billede af, hvor stor en betydning maskulinitet har for udøvelsen af vold. Volden bruges som løsning og redskab til at opnå anerkendelse af den maskuline identitet.

Den måde hvorpå Markus, med en vis nonchalance, omtaler disse ovennævnte aspekter om, hvordan det er at være mand og at blive anset som værende en værdig mand, viser sig som et godt eksempel på hvordan der gøres køn igennem interaktioner og handlinger.

Alt i alt vil det sige, at volden i sig selv ikke er vigtigt, men i stedet er det der medfølger handlingen vigtig. Jeg bemærkede at Markus virkede til at fortælle sin historie med stolthed, og et ønske om anerkendelse fra mig som person. Jeg forholder mig dog naturligvis neutral og objektiv således, at det videnskabelige aspekt bibeholdes under undersøgelsen (jf. specialets s. 20-25)

Mindre alvorlige redskaber bruges også til opretholdelse og reproduktion af maskuliniteten, men vold synes tilsyneladende at være det mest effektive redskab. Det kan eventuelt have rødder i det faktum, at mænd bliver socialiseret til at associere volden med maskulinitet via anerkendelse af handlingen. Dette viser sig også at være tilfældet, selvom det er ulovligt at udøve vold mod andre, fordi den indre gevinst er høj nok for individet (jf. specialets s. 10-15).

Konfliktoptrapning og det voldelige opgør

Under nogle af mine observationer blev jeg vidne til konfliktoptrapninger, og i nogle tilfælde, reelle voldelige opgør. Jeg var i et enkelt tilfælde heldig med, at tre af de involverede parter var villige til efterfølgende at snakke med mig om hændelsen. Før dette dog var tilfældet, observerede jeg specifikke handlinger, som virkede maskulint betonet. Nogle af disse handlinger var eksempelvis: store armbevægelser, højt toneleje ved opråb, provokerende opråb, provokerende berøring af den anden m.fl. Der ses en gestikulation i forbindelse med at være kampklar (Bilag 2:8). Gestikulationen kan tolkes forskelligt, ud fra flere synspunkter. Nogle vil mene at der udvises mod i forbindelse med

forsvar af æren. Andre mener at gestikulationen er provokerende og unødvendig. Den udøvende vil dog kun se gestikulationerne og handlingen som en måde at forsvare deres ære på, og ikke som en overreaktion.

Under selve opgøret, sker der en eksplosion af bevægelser og handlinger. Man bliver som observatør nødt til at holde et skarpt øje med hændelsen, for at få det hele med. Derfor er det her vigtigt, at jeg forholder mig kritisk overfor hvad det faktisk er jeg har set, da det udelukkende tolkes ud fra min subjektive synsvinkel. Jeg har kun mulighed for at opnå et mere objektivt billede på hændelsen, hvis jeg ikke er den eneste observatør til stede (jf. specialets s. 20-25).

I forhold til dette speciales problemformulering og hovedfokus, er den voldelige handlings forløb ikke det relevante, men i stedet er det interessante, hvad der leder op til konflikten og hvad de involverede opnår/tabber.

De tre mænd, som var villige til at snakke med mig efter slagsmålet, kalder jeg i den forbindelse: Peter, Simon og Allan. De gik alle på sidste år i gymnasiet, og forklarer at de ofte benytter rusmidler, når de indgår i nattelivets miljø. Det omtalte slagsmål varede ikke længe, og det var ikke tydeligt hvem der vandt/tabte opgøret. Slagsmålet blev stoppet af en dørvagt, hvortil der blev truet med polititilkaldelse, hvis slagsmålet fortsatte (Bilag 2:11 De tre mænd var stadig en anelse opkørte efter slagsmålet og afholdt sig ikke fra at tale både nedsættende og grimt om modparten fra slagsmålet, som nu havde forladt gaden. Jeg spurgte initialt ind til hvad der lå til baggrund for opgøret hvortil Peter hurtigt svarede, at *"den bums blev jo ved med at provokere"* (Bilag 2:11).

Jeg forhørte mig nærmere ind på hvad denne provokation bestod af og fik at vide, at den pågældende person gentagende gange havde skubbet og kommet med spydige bemærkninger. De spydige bemærkninger bestod, blandt andet, af hentydningen til at de tre mænd var homoseksuelle, fordi de ikke havde nogle kvinder ved de pågældendes bord. Mændene havde i starten forsøgt at ignorere bemærkningerne og den generelle provokation, men følte til sidst at det blev for meget. Jeg spurgte ind til hvad de følte i situationen, og de forklarede at de følte sig disrespekteret, hvilket de ikke ville tillade. Derfor tog de valget om at lade optrapningen og provokationen, udvikle sig til vold (Bilag 2:12). Disse tre mænd valgte dermed også at ty til volden som løsning i en situation, hvor de har brug for at genetablere deres ære og værd. I forbindelse med det, spurgte jeg ind til hvad der ville ske, hvis de bare fortsat havde ignoreret personen, hvortil de svarede, at så var de jo blevet set som nogle tøsedrenge, som bare lader sig snakke ned til (Bilag 2:12). Ud fra det udsagn, kan man udlede en ide om, at mændene samtidig forsøgte at forsvare deres maskulinitet, da betegnelsen som *"tøsedreng"* kan virke af-maskuliniserende for den pågældende (jf. specialets s. 10-15). Jeg adspurgte ifølge med dette,

om hvad det ville betyde for dem, hvis de blev set som tøsedrenge. Det gjorde jeg for yderligere at kunne underbygge den antagelse jeg allerede på forhånd havde dannet, og ses beskrevet ovenfor. Hertil svarede de, at man jo ikke vil ses som en tøs, fordi så får de jo ikke nogen respekt fra andre. Allan tilføjede, at tøser jo heller ikke ville have en fyr, som ikke står op for sig selv (Bilag 2:13). Det relaterer sig igen til anerkendelsen og følelsen af værd hos manden, da det jo er andre der bestemmer dit værd. Værdien vurderes også i forbindelse med det hegemoniske maskulinitetsideal, hvor det handler om at være eftertragtet. Du kan dog kun være i besiddelse af en attraktiv maskulinitet, hvis du anerkendes af de omkringværende (jf. specialets s. 10-15).

Denne samtale med de tre mænd, blev ikke udført ud fra interviewguidens opstillede spørgsmål, men i stedet flød samtalen frit, hvor jeg stillede spørgsmål ud fra deres udsagn og med teori i baghovedet.

Andre perspektiver på brugen af vold

Det er værd at bemærke, at det langt fra er alle mænd, som er tilhængere af volden som middel til at virke maskulin. Jeg kom i snak med 2, førsteårs universitetsstuderende, som havde markant anderledes holdninger til volden i nattelivet. De to lettere berusede mænd, Mikael og Malthe, lagde ikke skjul på hvad de faktisk syntes om den type af mand, som slås i byen. *”De personer som vælger at gå i byen for at slås, er jo i virkeligheden bare usikre på dem selv og har derfor brug for at afreagere”* (Bilag 2:15), lød blandt andet én af bemærkningerne fra Mikael. Mikael forklarede yderligere, at han ikke kunne forstå, hvorfor man ikke bare valgte at ligge den anden kind til, og simpelthen bare ignorere andres negative bemærkninger. Mikael og Malthe fortæller også at de ikke selv har været udsat for, eller taget del i voldelige handlinger. Selvom dette er tilfældet, er de dog stadig ret sikre på, at de vil forsøge at undgå et slagsmål, fremfor at svare tilbage med vold. *”Vold avler jo vold”* siger Malthe og Mikael nikker enigt til (Bilag 2:15). Ud fra disse udtalelser fra Mikael og Malthe, anerkendes volden altså ikke, hvorfor man derfor må opnå en godkendt maskulinitet på anden vis.

Til spørgsmålet om hvad de synes beskriver en rigtig mand, forklarer de at det essentielt set, handler om at være en god person overfor sine medmennesker. De to bliver hurtigt enige om, at de ikke går op i det at være fysisk stærk, score mange damer og lignende ting, som andre mænd søger anerkendelse ud fra. De lægger altså ikke stor betydning i at blive set som maskuline af deres omgangskreds, da deres selvværd bygges på andre ting. De nævner at de går op i at blive set som en flink og god person, som andre ønsker at være omkring. De er samtidig overbevist om, at kvinder ikke længere går op i, at en mand skal fremstå som stærk og modig for at være eftertragtet (Bilag 2:16).

Holdningen til volden, kan ud fra de to synspunkter, munde ud i to forskellige måder at tackle konflikter på. Nogle mænd vil se andre mænd, som ikke forsvarer dem selv ved hjælp af vold, som usikre på deres formåen og være i besiddelse af en svag maskulinitet. Mænd med det modsatte synspunkt, vil se de mænd der udøver vold i forbindelse med konflikter, som usikre på deres maskulinitet, og derfor er de nødsaget til at bevise deres værd.

Mikael og Malthe var heller ikke de eneste, som havde netop denne holdning til den voldelige mand. Der blev i samtaler med andre mænd, givet udtryk for samme synspunkt. Med det sagt, var der dog i min undersøgelse, flest mænd med holdningen om at vold kan være nødvendigt (Bilag 2:10-16).

Men hvad så med den type af mand, som opfører sig voldeligt i nattebilledet, fordi de nyder at kunne afreagere og ser handlingen som noget sjovt? En person, som havde netop den holdning til vold i nattelivet, formåede jeg også at have en samtale med. Der er her tale om en 25-årig murer under dæksnavnet; Rasmus. Rasmus forklarer at han ikke befinder sig i nattelivet så ofte, men når han gør, så ender aftenen altid ud med slåskamp. Når jeg spørger ind til hvorfor, fortæller han, at det er hans måde at afreagerer på, og at han bruger det som en form for aflastning fra hverdagens stress. Han understreger dog, at det aldrig går for vidt og ender ud i mere alvorlig personfarlig kriminalitet. I den forbindelse fortæller han, at han ikke drikker særlig meget alkohol op til slåskampene, så han ikke mister hæmningerne og lader det gå for vidt (Bilag 2:20).

Han fortæller at han ikke som sådan går op i at score damer i byen, men at det dog stadig ses som et plus. Ud fra Rasmus' udsagn, så elsker kvinderne en mand der kan slås (Bilag 2:21). Netop det udsagn, sætter sig oppositionerende overfor Mikael og Malthes holdninger omkring emnet (jf. specialets s. 35).

Rasmus ser sig selv som værende en rigtig mand, da man i hans optik, skal være stærk og i stand til at "banke" sin modstander. Rasmus fortæller dog at han ikke går op i at fremstå som stærk overfor sine venner, og at de deler samme interesse for vold i nattelivet, som han gør. Det lader ikke til at der opstår nogen form for intern konkurrence imellem Rasmus og hans venner. Det er imidlertid kun sagt på baggrund af Rasmus' forklaringer herfor (Bilag 2:20).

Rasmus' brug af vold differentierer sig fra de andre informanternes, da han af helt andre grunde vælger at indgå i voldelige handlinger (jf. specialets s. 30-35). Rasmus er dog heller et særtilfælde af mænd der gør hobby i gadevold, hvor der kan henvises til begrebet 'Hooliganisme'.

Derfor kan det diskuteres, hvorvidt mænds tilbøjelighed i virkeligheden ligger dybere integreret i kønnets, end tidligere beskrevet. En yderligere diskussion af den optik, vil finde sted i specialets perspektiverings afsnit, hvor jeg ligeledes vil komme ind på mulig forebyggelse.

Hvem er de voldelige mænd?

Med tanken om, at der findes flere forskellige synspunkter for hvordan en rigtig mand skal se ud, ledes der til en diskussion om hvem de voldelige mænd egentlig er. Med dette spørgsmål vil jeg ikke forsøge at generalisere på baggrund af alder, uddannelsesniveau, etnicitet osv., men i stedet komme nærmere ind på, hvilke fællestræk de voldelige mænd tilsammen deler. Ud fra observationerne af Jomfru Ane Gades natteliv, og samtalerne med miljøets mænd, vil jeg hermed komme med mit teoretisk og empirisk funderet bud. De mænd som oftest synes at komme i konflikter og udøver vold, er de mænd som oplever et mindreværd og skrøbeligt maskulint selvbillede. Selvværdet er tæt knyttet til maskuliniteten, og derfor søges der mod handlinger, som genopretter det maskuline selvbillede. Som tidligere beskrevet, er det her, volden kommer ind i billedet (jf. specialets s. 10-15)

Når mændene ved at de kan få anerkendelse for bestemte handlinger, legitimeres handlingen. Det vil altså sige, at vold legitimeres som middel til at opnå anerkendelse i forbindelse med at der skabes og reproduceres et maskulint selvbillede. Dermed opnår mænd en følelse af at være i besiddelse af en attraktiv maskulinitet, den hegemoniske (jf. specialets s. 10-15).

For at være i stand til at kunne bevise ovenstående postulat, vil yderligere undersøgelse af emnet være nødvendig. For at kunne sige noget generelt om et fænomen, giver det kun mening at "udtømme" emnet for information, teoretisk såvel som metodisk. Man bliver imidlertid nødt til at forholde sig til de tilgængelige ressourcer som studerende, og være opmærksom på undersøgelsens begrænsninger i forhold til at kunne generalisere. Derfor bliver man forpligtet til at beskrive sin teoretisk, metodisk og analytiske proces, således at andre forskere har mulighed for at kunne rekreere undersøgelsen ud fra samme principper. Konklusionen skal derfor også være tydelig og brugbar sådan, at den muliggør en sammenligning med andre undersøgelser. På samme vis er det nødvendigt, at mine konklusioner er velbegrundede, med grundigt afsæt i de teoretiske perspektiver (jf. specialets s. 10-25).

Med disse kriterier udpenslet, føres der hermed videre til specialets konklusion på undersøgelsen.

Konklusion

For ikke at fremstå som unødvendigt gentagende, vil konklusionen være kort og præcis med problemformuleringen for øje.

Der findes uendeligt mange forklaringer på hvorfor nogen vælger at ty til vold. -Her vælger jeg at udlægge én af dem. Jeg er i løbet af dette speciales mange processer kommet til forskellige erkendelser. Vold i nattelivet er, som allerførst beskrevet, et område der bør undersøges nærmere, i et forsøg på at finde årsagen bag. Jeg havde fra specialets start en antagelse om, at maskulinitet havde en bestemt rolle i forbindelse med personfarlig kriminalitet. På det grundlag opstillede jeg problemformuleringen: *hvilken betydning har maskulinitet for udøvelsen af personfarlig kriminalitet?* Og det tilhørende arbejdsspørgsmål: *kan maskulinitet betragtes som en drivkraft for at begå voldelige handlinger, for at nå et maskulint ideal, som er til genstand for andres anerkendelse?* (jf. specialets s. 9)

Det generelle forskningsspørgsmåls besvarelse skulle findes i det metodiske valg om at observere og samtale med de omtalte mænd, for efterfølgende at sætte det empiriske materiale op imod teoretiske aspekter. Ud fra analysen kan det konkluderes, at maskulinitetsaspektet viser sig at have en signifikant betydning for udøvelsen af personfarlig kriminalitet, nærmere specificeret, vold. Maskulinitetens rolle skal forklares ud fra den måde vi gør køn på i interaktion med andre, de maskuline idealer og hvorfor man så gerne vil opnå disse. Svaret på det sidste ligger i anerkendelsesteori. Ved hjælp af anerkendelsesteorien, forklares det hvordan vi som mennesker ikke trives uden anerkendelse. -Selvet bryder og man vil miste sin værdi som person. Når man sætter det i forbindelse med maskulinitet, tegner der sig et billede på, hvor vigtig anerkendelsen af det maskuline selv, viser sig at være. Netop det ses tydeligt i blandt andet samtalerne med mændene. De skaber tilsammen et klart billede på, hvor vigtig det maskuline 'image' er for dem, og hvor langt de vil gå for at leve op til det.

Som sagt kan der ikke nødvendigvis generaliseres til alle mænd, da maskulinitetsideal er forskellige fra person til person. For derfor ikke at miste fokuset i forskningen, tog jeg specifikt udgangspunkt i en enkelt maskulinitetstype/form. Det kan også i empirien ses, at det netop er den hegemoniske maskulinitetsform, som er den mest eftertragtede. Det er ligeledes den som de fleste af de undersøgte mænd forsøger at leve op til. Midlerne til dette kan som sagt være mange, men vold synes i dette tilfælde at være den mest opsigtsvækkende.

Mændene ser volden som et naturligt værktøj til at fremstå som mere maskuline. Det kan derfor med god grund siges, at maskuliniteten spiller en stor rolle, når det handler om udøvelsen af vold. Vold kan sammen med andre aspekter ses, som værende en drivkraft mod reproduktion og anerkendelse af et individs maskuline person.

Resultaterne af analysens indhold fordrer en videre diskussion og perspektivering af forskellige punkter, som kan læses nedenfor i specialets afsluttende afsnit.

Perspektivering

I videreførelse af specialets konklusion, vil jeg nu tage fat på forskellige emner til perspektivering. Første perspektiv jeg vil diskutere, omhandler måden hvorpå vold omtales. Som det stod beskrevet i analysen og konklusionen, bagatelliserer de fleste mænd voldens betydning. Derfor giver det mening at trække tråde tilbage til problemfeltet, og perspektivere de empiriske fund til Jeff Hearn og Kenneth Reinickes skrivelser omkring maskulinitet og vold, og hvordan vi, i samfundet, taler om volden. Reinicke beskriver i nedenstående citat, hvordan vi i det danske samfund ikke har nok fokus på italesættelsen af volden:

”Det har i lang tid virket som om at emnet mænd og vold ikke var legitimt i det danske samfund. Emnet er kontroversielt, men interessant fordi det illustrerer hvor svært det er at sætte et køns-specifikt fokus på mænds aggressioner, og vi ser ofte en nedtoning af forholdet mellem den enkelte mand, mandekulturen og vold.” (Reinicke 2002:163).

Den tankegang bekræftes af de forskellige holdninger til volden, som kunne findes i det empiriske materiale. Nogle mænd mener jo, at det ikke længere giver mening at opnå de maskuline idealer via vold, som det måske engang var tilfældet. Hearn mener ligeledes, at anerkendelsen af volden som fænomen, fra samfundets side, skal være med til at løse problemet. Problemet kan altså løses, hvis der volden italesættes som noget der kun associeres med noget negativt. Hvis anerkendelsen af volden, som værende noget maskulinitetsbekræftende, ikke længere eksistere, vil det ikke kunne bruges som værktøj. Den måde vi taler om vold, skal altså ændres til ikke at blive associeret med hvad der medfølger det at være en rigtig mand. Fjernelsen af de gode associationer, hæmmer altså muligheden for anerkendelse (Reinicke 2011:33-34).

Problemet med at sætte fokus på volden og anden form for aggressive handlinger, er at mænd også bliver belønnet for deres adfærd i forbindelse med andre sammenhænge, såsom film. Film dyrker ofte mænds vold og bliver i forbindelse hermed blåstemplet. Der hersker dermed en generel sammenhæng mellem de dominerende former for mandighed og voldsudøvelsen. Problematikken ligger jo dermed i, at mænds vold ses i sammenhæng med de værdier, som er knyttet til kønnet. Problematikeringen af

manderollen er derfor vigtig for at kunne bekæmpe volden (Reinicke 2002:166). Man bliver nødt til at kigge på de kulturelle faktorer, da der hersker mange kulturelle forestillinger, som forsvare mænds voldelige adfærd. Film promoverer og hylder vold, så længe det er i den gode sags tjeneste. Volden bliver i film associeret med styrke, som fra samfundets perspektiv er eftertragtet. At fokusere på mænd og vold kan vise sig at være et kontroversielt arbejde, selvom kriminalitets- og voldsstatistikkerne vidner om, at det er mænd som overrepræsenterer hvad angår vold i samfundet. Problemet har i denne afhandling og andre undersøgelser på emnet beroet på, at det er vanskeligt at være i stand til at generalisere og på én og samme tid være specifik. Dog bidrager specialet til belysningen af nogle samfundsmæssige årsager til, at det er mændene som primært opfordres til, og udøver volden i vores samfund (Reinicke 2002:167).

Men med alt det sagt, hvad er der så at gøre ved voldsproblematikken? Det er igen her, der skal føres tilbage til vores måde at "acceptere" volden i visse situationer, hvis det tjener et 'godt' formål. Man kunne på fordelagtigt vis, sørge for at mænds selvværd ikke beror på maskuliniteten. Det kan dog kun gøres igennem socialisering, opdragelse og igennem en ændring af samfundets maskuline idealer. Ifølge Henrik Munksgaard, som arbejder med manderådgivning, definerer mænds eventuelt manglende selvværd og dårlige kommunikation, som hovedårsagen til tilbøjeligheden til udøvelsen af vold. Han mener derfor, at mænd skal lære at håndtere og genkende deres følelser og bearbejde konflikter uden brugen af vold (Reinicke 2002:169).

Synliggørelsen af maskulinitetens destruktive og mørke sider, som er dybt inkorporeret i mandeidentiteten, kan være med til at afhjælpe voldsproblemet. Det største bidrag til løsningen af problemet vil imidlertid være, den forståelse undersøgelsen af fænomenet fremmer. Tacklingen af problemet kan på sin vis kun blive nemmere, jo mere det undersøges og omtales. Med det afsluttende incitament er det ikke andet for, end at blive ved med at forske på emner som disse.

07.05.22

Litteraturliste

Hjemmesider:

Hoffmann, Thomas. 25 maj, 2009. "Alle mænd kan genkende glæden ved bandevold". <https://videnskab.dk/kultur-samfund/alle-maend-kan-genkende-glaeden-ved-bandevold>. Sidst besøgt:

07.03.22

<https://borsen.dk/nyheder/opinion/konsekvensen-af-fns-klimaadvarel-er-uopsaettelige-reformkrav>. Sidst besøgt: 02.04.22

<https://dkr.dk/vold-og-voldtaegt/fakta-om-vold>. Sidst besøgt: 25.02.22

<https://dkr.dk/vold-og-voldtaegt/forebyg-vold-i-nattelivet/vold-og-utryghed>. Sidst besøgt: 30.02.22

<https://politi.dk/statistik/personfarlig-kriminalitet>. Sidst besøgt: 01.03.22

<https://politiken.dk/indland/art4689708/20-aring-mand-anholdt-for-drab-i-Jomfru-Ane-Gade>. Sidst besøgt: 05.04.22

www.statistikbanken.dk/LIGEPB4. Sidste besøgt: 23.02.22.

Bibliografier

Andersen, Lotte Bøgh: 'Forskningskriterier' i i Klemmensen, Rober, Andersen, Lotte Bøgh & Hansen, Kasper Møller (2012): Metoder i statskundskab. København: Hans Reitzels forlag.

Antoft, R. & Salomonsen, H.H. (2007). Det kvalitative casestudium – introduktion til en forskningsstrategi. I Antoft, R. et al. (red.), *Håndværk og horisonter – tradition og nytænkning i kvalitativ metode*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.

Antoft, R., & Houlberg Salomonsen, H. (2012). Casestudier af organisationer som dynamisk proces. I M. H. Jacobsen, & S. Q. Jensen (red.), *Kvalitative udfordringer* (s. 129-154). Hans Reitzels Forlag.

Brinkmann, Svend & Tanggaard, Lene: 'Interviewet: samtalen som forskningsmetode' i Brinkmann, Svend og Tanggaard, Lene (red)(2015): *Kvalitative metoder – en grundbog*, København: Hans Reitzels Forlag.

Brinkmann, Svend: 'Etik i en kvalitativ verden' i Brinkmann, Svend og Tanggaard, Lene (red)(2015): *Kvalitative metoder – en grundbog*, København: Hans Reitzels Forlag.

Christensen, Ann-Dorte (2001): "Kønssociologi: Fra kønsroller til kønskonstruktioner", i Michael Hviid Jacobsen, Mikael Carleheden & Søren Kristiansen (red.) *Tradition og fornyelse. En problemorienteret teoriehistorie for sociologien*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.

Connell, R. W. *Gender and Power : Society, the Person and Sexual Politics*. Stanford, Calif: Stanford University Press, 1987. Print.

Connell, R. W. *Masculinities*. 2. edition. Cambridge: Polity Press, 2018. Print.

Connell, R. W., and James W. Messerschmidt. "Hegemonic Masculinity: Rethinking the Concept." *Gender & society* 19.6 (2005): 829–859. Web.

De Vaus, David A. *Research Design in Social Research*. 2. print. London: SAGE, 2001. Print.

Elklit, Jørgen & Jensen, Henrik: 'Kvalitative datakilder' i i Klemmensen, Rober, Andersen, Lotte Bøgh & Hansen, Kasper Møller (2012): *Metoder i statskundskab*. København: Hans Reitzels forlag

Honneth, Axel., and Rasmus Willig. *Behovet for anerkendelse : en tekstsamling*. Kbh: Hans Reitzel, 2003. Print.

07.05.22

Klemmensen, Rober, Andersen, Lotte Bøgh & Hansen, Kasper Møller: 'At lave undersøgelser inden for statskundskab' i Klemmensen, Rober, Andersen, Lotte Bøgh & Hansen, Kasper Møller (2012): *Metoder i statskundskab*. København: Hans Reitzels forlag.

MESSERSCHMIDT, JAMES W. "Becoming 'Real Men': Adolescent Masculinity Challenges and Sexual Violence." *Men and masculinities* 2.3 (2000): 286–307. Web.

Nielsen, H. B. (2014). Tid og rum - børn og køn. *Kvinder, Køn & Forskning*, (3): Medier, offentligheder, køn.

Raudaskoski, Pirkko: 'Observationsmetoder (herunder video-observation)' i Brinkmann, Svend og Tanggard, Lene (red)(2015): *Kvalitative metoder – en grundbog*, København: Hans Reitzels Forlag.

Reinicke, K. (2013). Maskulinitet i forandring. *Teater 1*, (164), 10-11.

Reinicke, Kenneth: 'Fokus på voldsudøveren' i Rieck Sørensen, Aase. *Køn og vold : om voldsforskning i Danmark*. Kbh: Videnscenter for ligestilling, 2001. Print.

Reinicke, Kenneth. *Den hele mand : manderollen i forandring*. Kbh: Schönberg, 2002. Print.

Snare, Annika: 'Køn og vold: et kriminologisk bidrag' i Rieck Sørensen, Aase. *Køn og vold : om voldsforskning i Danmark*. Kbh: Videnscenter for ligestilling, 2001. Print.

Szulevicz, Thomas: 'Deltagerobservation' i Brinkmann, Svend og Tanggard, Lene (red)(2015): *Kvalitative metoder – en grundbog*, København: Hans Reitzels Forlag.

WEST, CANDACE, and DON H. ZIMMERMAN. "Doing Gender." *Gender & society* 1.2 (1987): 125–151. Web.